

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.
Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175
CENA NUMERU 20 GROSZY

**PRZEDSTAWICIELE
MIĘDZYNARODÓWKI
W POLSCE**

Niektóre pisma narodowo - demokratyczne wystąpiły z rodzajem „protestu” przeciwko przyjazdowi do Polski przedstawicieli Międzynarodówki Socjalistycznej, jako, że przyjazd ten ma rzekomo oznaczać „mieszanie obcych czynników do naszych spraw wewnętrznych”.

Sam „zarzut” jest, naturalnie, głupstwem; mówiąc zresztą nawiasem, komu, jak komu, ale narodowej demokracji najmniej przystoi wdziwać na siebie tożę w danym zakresie „purytańska”, bo pamiętamy jeszcze wszyscy doskonale politykę t. zw. Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu w listopadzie i grudniu roku 1918, pamiętamy „podebchtywanie” szefów wojskowych misji aljanckich przeciwko polskiemu Naczelnemu Wodzowi w dobre inwazji bolszewickiej i t. d., i t. p. Poza tym warto zauważyć, że świat mieszczański zarówno narodowo - demokratyczny, jak i „sanacyjny”, — uważa za rzecz zgoła zrozumiałą i naturalną, że polscy meżowie zaufania kapitału zasiedają sobie najspokojniej w „radach nadzorczych” wszelakich obcych „konzernów”, które w praktyce podporządkowują jaskrawo rzeczywiste potrzeby gospodarcze Polski interesom gospodarczym innych krajów, — skoro wszakże występują na światło dzienne objawy międzynarodowej solidarności mas pracujących, — wtedy pełen jest „gniewu” i... frazesu nacjonalistycznego.

Walka o demokrację nie stanowi nigdzie na świecie zagadnienia „wewnętrzne”; przekroczyła oddawna granice państw poszczególnych, tak samo, jak przekroczył je — o wiele dawniej — kapitalizm. Zwycięstwo demokracji w Polsce byłoby zarazem zwycięstwem demokracji zachodu; klęska demokracji we Włoszech, na przykład, była i naszą klęską. Tak wygląda życie. A bieg dziejów sprawił, że losy demokracji przeszły z rąk załamującego się liberalizmu i radykalizmu mieszczańskiego w ręce Socjalizmu i klasy robotniczej. Co do nas, mamy również przeświadczenie najgłębsze, iż nasza walka o demokrację w Polsce jest jednocześnie walką o jutro Polski, o utrwalenie jej bytu niepodległego, o jej rolę samodzielną i tworzącą pośród narodów.

Polska Partja Socjalistyczna, organizując w ścisłym porozumieniu z sekretarjatem Międzynarodówki, wspaniałe manifestacje w Warszawie i w Łodzi, — chciała niejako „uplastyczyć”, unaocznic te wszystkie prawdy w świadomości, w odczuwaniu najszerzszych mas. Cel został całkowicie osiągnięty. Pośrednio zaś robotnik polski, a warszawski w szczególności, zrozumiał doskonale przy tej sposobności, jakim cynicznym kłamstwem było twierdzenie przywódców B. B. S., jakoby należeli do rodziny socjalistycznej i oni, jakoby reprezentowali jakiś „odłam” Socjalizmu polskiego. „Przedświt” się myli; owszem, owszem, dostarczyliśmy egzemplarze wtorkowe naszym gościom; tylko oni sami nie mieli ochoty tego „studjować”; a jeden z nich powiedział poprostu: „nie mnie nie obchodzi, co piszą do nas i o nas — renegaci”.

Przeżyliśmy piękne dni. Ujawniliśmy miejsce zaszczytne, jakie zajmuje PPS. w Międzynarodówce. Stwierdziliśmy publicznie fakt, że solidarność międzynarodowa Socjalizmu nie jest czczym frazesem. I pokazaliśmy Europie prawdę, że Polska Pracująca — świadoma i zorganizowana — to nie „sanacja”, nie narodowa demokracja i nie komunizm.

Z dumą serdeczną i ze spokojną pewnością siebie pożegnaliśmy wczoraj w Łodzi przeważną część Delegacji, która musiała już opuścić Rzeczpospolitą.

Łódź Robotnicza w obronie Demokracji i Wolności

Imponujące zgromadzenie ludowe w Łodzi na cześć gości Międzynarodówki Socjalistycznej.

Towarzysze - goście z Międzynarodówki: Vandervelde, Cramp i Crispian w towarzystwie tt. delegatów CKW. i Z. PPS. oraz N. S. P. P. przybyli we środę do Łodzi o godz. 6 wiecz.

Na dworcu był uszykowany liczny oddział milicji robotniczej w niebieskich bluzach z czerwonymi krawatami. Policja była licznie skonsygnowana, zachowywała się jednak bardzo poprawnie. Wsiadających z pociągu gości przywitała delegacja socjalistycznego samorządu łódzkiego z tt. Holcgreberem, Wielińskim, Rapalskim i Kukiem na czele, a oprócz tego gości witały delegacje PPS. i Niemieckiej Socjalistycznej Partji Pracy. Przed frontem stojącej na baczność milicji przywitał gości w kilku słowach tow. Holcgreber. Publiczności zebrało się mnóstwo.

Goście odjechali do Magistratu, gdzie została przygotowana herbatka. Jednocześnie zgłosiła się liczna grupa przedstawicieli prasy łódzkiej z prośbą o wywiad. Postawiono właściwie jedno tylko pytanie — czy polityczne stosunki w Belgji zmieniają się po ostatnich wyborach? Tow. Vandervelde odpowiedział całym krótkim odczytem, przedstawiając dzieje belgijskiej polityki socjalistycznej w ostatnich latach:

„Narazie nie zmieni się nic bo pozostaje przy władzy koalicja burżuazyjna katolicko - liberalna. Mimo to burżuazja stara się pożykać także socjalistów do koalicji pod pretekstem, że zbliża się chwila stuletniego jubileusza Belgji i wskazany jest Rząd ogólnie - narodowy. Na tę propozycję odpowiadamy z całą stanowczością negatywnie, gdyż udział w koalicji dla nas zawsze był wyjątkiem. spowodowanym specjalnymi okolicznościami, nigdy zaś regułą”.

Po herbatce goście udali się na krótką przejażdżkę po Łodzi, celem zwiedzenia

budowanego przez Magistrat wielkiego kompleksu domów mieszkalnych.

Olbrzymie zgromadzenie w sali „Filharmonji” rozpoczęło się o godz. 7-ej wiecz.

Zasługuje na podkreślenie niezwykle piękna kwiatowa dekoracja na estradzie. Sala była przepelniona do ostatniej możliwości. Porządku sprawnie pilnowała milicja robotnicza. Zebrało się około 2000 ludzi. Po odegraniu hymnów robotniczych przez orkiestrę, na estradę wkroczyli mili goście, entuzjastycznie witani przez zebranych okrzykami, brawami i powstaniem z miejsc.

Uroczysty wiec zajął imieniem PPS. tow. dr. Wieliński, podkreślając zasługi Międzynarodówki dla sprawy niepodległości Polski; tow. poseł Zerbe wita gości imieniem Niemieckiej S. P. P. w P.; w imieniu nieobecnego tow. Löbego wyraża ubolewanie, iż tow. Löbe nie mógł przybyć do Łodzi ze względu na zapowiedzianą w Berlinie rewizytę gminy socjalistycznej Wiednia.

W skład prezydium weszli towarzysze: Wieliński, Purlal, Holcgreber, Rapalski, Walczak, Kowalski, Danielewicz i Wojdan, oraz tow. tow. z Niem. Socj. Partji Pracy: pos. Zerbe, pos. Kronig, Seidler i Kuk.

Entuzjastycznie witany pierwszy przemawia

tow Vandervelde.

Wita Łódź robotniczą. Sam pochodzi z kraju, w którym rozwinięty jest przemysł włókienniczy i dobrze zna wszystkie dole i niedole proletariatu włókienniczego.

Serdecznie mówi o Polsce i jej losach. Gdyby przed wojną zjawiała się czaro-dziyka, tak świetnie opisana przez Szekspira w „Makbecie” i przepowiedziała, że prawie wszystkie trony runa, a Polska odzyska swą niepodległość,

wysłanoby ją i nie dano słowom jej wiary. Tymczasem oto strzaskane leżą niegdyś potężne trony Romanowych, Habsburgów i Hohenzollernów, a na ich gruzach powstała wolna, niepodległa Polska, przepowiedziana przez Marksa już w r. 1848.

We wzniosłych słowach mówi tow. Vandervelde o znaczeniu demokracji. Przybył do Polski, by zagrać proletariatu polski do wytrwania i obrony sztandaru wolności. Mówca przypomina polskiej klasie pracującej słowa nieodżałowanego tow. Matteotiego, wypowiedziane na Zjeździe Belgijskiej Partji Robotniczej:

„ — Niema nic świętszego, niż wolność, i nikt tego nie zrozumie tak, jak ci, którzy tę wolność w jakichkolwiek okolicznościach stracili”.

Mowę tow. Vanderveldego przetłumaczył tow. wicemarszałek Posner.

Drugim z kolei mówcą był tow. Crispian.

Mówił o tych dwóch zasadach, które istnieją na świecie, jako zasady sprzeczne ze sobą. Jedna — zasada rywalizacji, konkurencji, oczywiście kosztem ludności ubogiej; jest to zasada burżuazji; drugą zasadą jest zasada socjalistyczna odpowiedzialności całego społeczeństwa za jednostkę ludzką. Owa pierwsza zasada prowadzi do wojny, nienawiści i zniszczenia; druga — do demokracji i Socjalizmu.

Podkreśla zasługi socjalistycznej gminy łódzkiej w zakresie budowy mieszkań. Wprawdzie jej prace świadomie się utrudnia, bo burżuazji nie na rękę jest, by socjalistyczny samorząd odnosił tryumfy, ale proletariatu winien całą siłą poprzeć wysiłki samorządu, chociażby jeszcze z musu niedoskonałe, bo ta obecna praca cząstkowa jest przygotowaniem ostatecznego rozrachunku

pracy z kapitałem.

Mówi o konieczności zawarcia traktatu handlowego między Niemcami a Polską.

Mówi obszernie o pacyfikacyjnej roli, którą odegrał Socjalizm europejski po wojnie. W Niemczech pan Stressemann zbiera owoce naszej polityki pacyfikacyjnej i otrzymuje nagrody Nobla. Ale cała ta robota pokoju i porozumienia jest naszą zasługą.

Obszernie omawia zagadnienie demokracji. Jest przekonany, iż żaden cesarz — wielki czy mały — nie potrafi na czas dłuższy powstrzymać zwycięskiego pochodu wolności demokratycznej. Socjalistyczny proletariatu w dobie dzisiejszej nie chce już wrócić do niewolnictwa.

Mowę tow. Crispiana przetłumaczył tow. Czapiński.

Tow. Cramp

został przywitany na trybunie wielką owacją na cześć zwycięskiej klasy robotniczej angielskiej. Gdy mówca cyframi ilustrował znaczenie zwycięstwa angielskiego, raz po raz wybuchaly huragany oklasków. Głównym zadaniem Robotniczego Rządu będzie utrwalenie pokoju w Europie i złagodzenie klęski bezrobocia. Swoje powodzenie angielski proletariatu zawdzięcza przede wszystkim metodzie demokratycznej. Mówca przekonany jest że i polski proletariatu potrafi, chociażby w twardej walce, utrzymać w Polsce tę wielką zdobycz: wolność demokratyczną.

Mowę tow. Crampa przetłumaczył tow. sen. Sokołowski.

Tow. Czapiński

przemawia imieniem CKW. PPS. Wskazuje na wielkie znaczenie demokracji dla kultury i dla wzmoczenia siły Państwa; siłą Państwa bowiem jest nie człowiek, stojący na czele, ale lud cały. Odparcie najazdu bolszewickiego w r. 1920 wykazało to jasno.

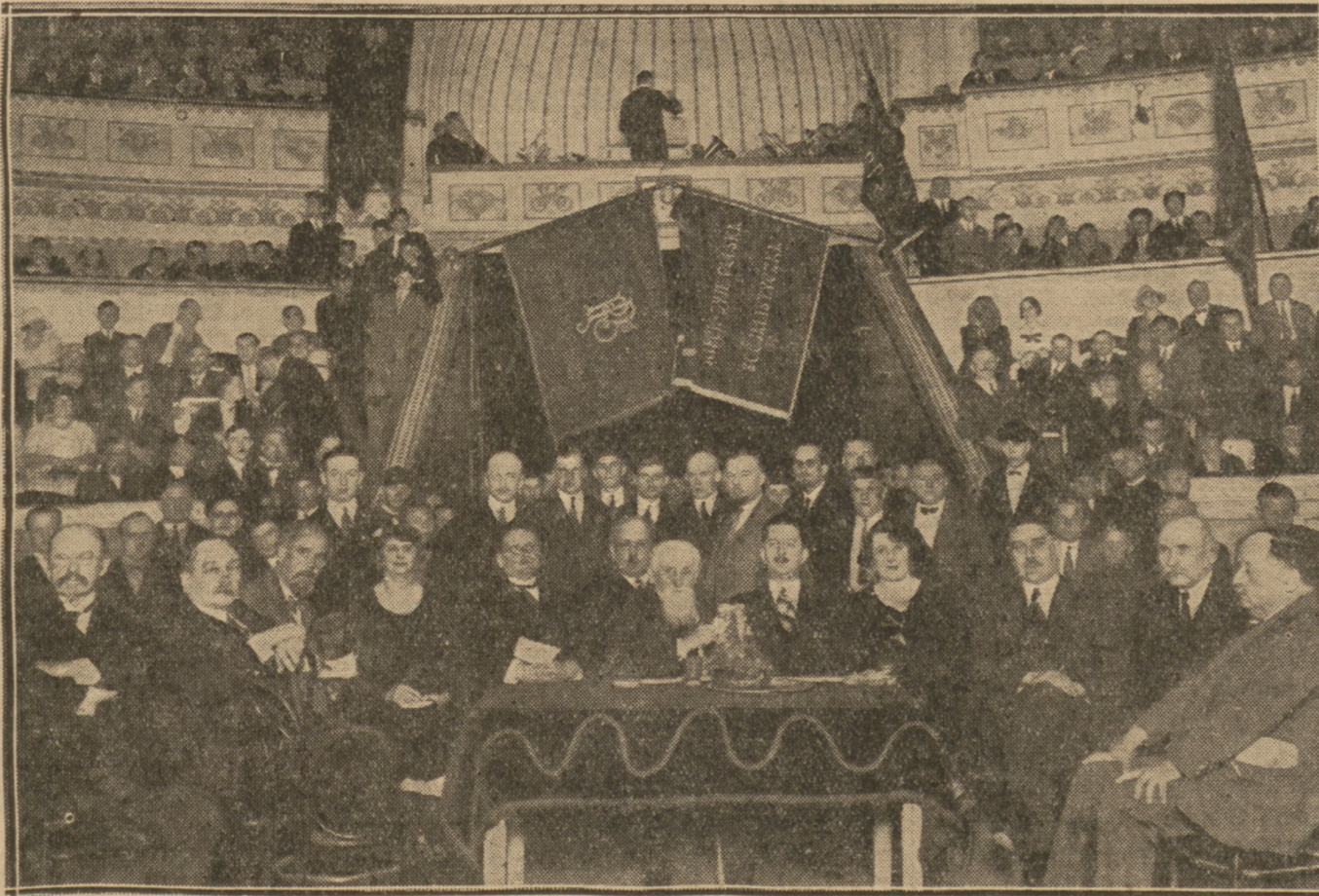
Mówca oświadcza, że nie chce dyskusi, znajdującej się na wyżynach rozprawy zasadniczej, ściągając ku aktualnym sprawom dnia bieżącego. Musi jednak stwierdzić, że agresywność czynników antydemokratycznych rośnie. Niedawno czytaliśmy oświadczenie, iż należy „zebra połamać” posłom lewicowym. (Wybuch oburzenia na sali).

Mówca dziękuje naszym gościom za przyjazd i wznosi okrzyk na ich cześć. Następuje żywiołowa owacja ze strony całej sali. Wszyscy wstają z miejsc, muzyka gra „Międzynarodówkę”.

Tow. Wieliński zamyka wspaniałe zgromadzenie. Zebrani stojąc, śpiewają „Czerwony Sztandar”.

Cały przebieg wspaniałego wiecu był naprawdę imponujący. Entuzjastycznej demonstracji na cześć demokracji nie zamącił żaden zgryz, aczkolwiek komuniści sztykowali się naturalnie do „wystąpienia”. Tylko przy końcu, gdy śpiewano „Międzynarodówkę”, dwukrotnie z galerji zrzucano paczki głupawych odezów, skierowanych przeciwko „przedstawicielowi angielskiego imperjalizmu” i t. p.

Po wiecu odbyło się przyjęcie dla gości. Przemawiali tow. tow. wicemarszałek Posner oraz Vandervelde. Poza tem tow. Cramp w serdecznych słowach pożegnał się z polskim proletariatem, gdyż nocnym pociągiem musiał wyjechać do Londynu. Tow. Crispian przez dzień wczorajszy zwiedzał Łódź, poczem odjechał do Berlina. Tow. Vandervelde wrócił wczoraj rano do Warszawy.



PREZYDJUM WIELKIEJ AKADEMJI P.P.S! ODBYTEJ W WARSZAWIE WE WTOREK UBIEGŁY

Siedzą od lewej do prawej tow. tow.: St. Posner, Al. Dębski, C. T. Cramp, Janina Vandervelde, M. Niedziałkowski, Bol. Limanowski, K. Czapiński, P. Loebe, D. Kłuszyńska, Crispian, H. Diamond, E. Vandervelde.

**WOLNA WSZECHNICA POLSKA
ODCZYT PROF. EMILA VANDERVELDE**

Dzisiaj, dn. 21 czerwca, w siedzibie Wolnej Wszechnicy Polskiej przy ul. Śniadeckich 8, III p., odbędzie się o godz. 5 pp. odczyt prof. EMILA VANDERVELDE

p. t.

„Zagadnienie pracy i demokracji w Stanach Zjednoczonych Ameryki Półn.”

Zaproszenia otrzymać można w Wy-

dziale Nauk Politycznych i Społecznych Wszechnicy.

Odczyt organizują Rektor i Rada Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych Wolnej Wszechnicy Polskiej.

**WIELKIE
ZGROMADZENIE LUDOWE P.P.S.
W KRAKOWIE**

odbędzie się w niedzielę, 23 czerwca z udziałem tow. tow. Emila Vandervelde i Janiny Vandervelde.

POGRZEB TOW. MIECZYŚŁAWA BUCHOLCA

CZY P. JAROSZEWICZ CHCE KONIECZNIE WYWOŁAĆ STARCIA ROBOTNIKÓW Z POLICJĄ?

Wczoraj około g. 3 pop. zaczęli się zbierać przy ul. Chałubińskiego około kostnicy szpitala „Dzieciątka Jezus” robotnicy i robotnice, przybyli celem oddania ostatniej posługi tow. Mieczysławowi Bucholcowi, zamordowanemu przez „pałkarza” B. B. S. i przestępcę kryminalnego — **Winiarskiego**. Gromadzili się coraz liczniejsze tłumy. Raptem „ujawniła się” także znaczna liczba policjantów mundurowych i tajnych agentów.

Komisarz policyjny zawiadomił kierowników pogrzebu, że kondukt nie może iść na cmentarz Nowego Bródna zwykłą drogą przez **śródmieście**, ale musi kroczyć drogą obok **Par'u Słarszewska**.

Nie pomogła interwencja tow. posłów T. Arciszewskiego, N. Barlickiego i St. Karpiańskiego, rozkaz odpowiedni wydały bowiem „wyższe” władze.

Próbowano telefonować do p. Komisarza Rządu Jaroszewicza, do Komendanta policji stołecznej m. Warszawy Czynniewskiego, do naczelnika wydziału bezpieczeństwa **Lisowskiego**. Niestety, nikogo z tych dygnitarzy nie było ani w miejscu urzędowania, ani w mieszkaniu prywatnym.

Tow. Barlicki stwierdził, że nie widzi żadnych podstaw prawnych dla „zakazu” tego rodzaju; jakgdyby w odpowiedzi policja zagroziła wyłot ulicy i... zarepetowała karabiny.

Tłumy ogarnęły coraz większe wzburzenie. Mogło łatwo dojść do gwałtownego starcia. Powstała myśl odłożenia pogrzebu; jednakże wyrażano obawę, że w ciągu nocy ciało tow. Bucholca może „zniknąć” z kostnicy. Ostatecznie tłumy ruszyły drogą, „nakazaną” zgóry, wykazując raz jeszcze wytrzymałość nerwową na szkany i karność organizacyjną proletariatu warszawskiego.

O ile możemy zrozumieć, „zakaz” prowadzenia konduktu zwykłą drogą wynikał z obawy o to, że kondukt przechodziłby obok lokalu t. zw. OKR. B. B. S. przy Al. Jerozolimskich 6. Dlatego zapewne lokal ów był pod czujną opieką policji.

Wiemy wprawdzie, że p. Jaroszewicz łączy bliskie stosunki z B.B.S., ale nie sądzimy, by te stosunki upoważniały p. Jaroszewicza do narażania tłumów robotniczych na tragiczne skutki szkany, które mogły wszak łatwo nastąpić.

Na barkach towarzyszy pracy i walki wyniesione zwłoki zamordowanego poprzedzają szeregi milicji, sztabownicy dzielnic Warsz. Org. PPS. i Kół młodzieży turowej oraz wieńce: Warszaw-

skiego Okręgowego Komitetu PPS., dzielnicy PPS. Ochota, Koła młodzieży T. U. R. im. Feliksa Perla, Wydziału Kobięcego PPS., Organizacji żydowskiej młodzieży socjalistycznej „Cukunff”, Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej (akademickiej) i od Rodziny Zmarłego. Trumna okryta była czerwonym sztandarem. Na czele konduktu szła orkiestra.

Po kilku godzinach kondukt, który w drodze zwiększał się stale przybywającymi wprost z pracy grupami robotniczymi, przybył na cmentarz Bródziński.

Nad grobem, wśród czerwonych sztandarów, okrytych krepą, pierwszy zęgnął zwłoki młodocianej ofiary skrytobójstwa, prezes CKW. PPS. i przewodniczący Egzekutywy W. O. K. R., tow. pos. **Barlicki**.

Okoliczności śmierci tow. Bucholca — mówi tow. Barlicki — przejmują zgrozą. W szeregach proletariatu wrogie klasie robotniczej ręce posiały zdradę. Znalazła się garść zaprzańców, która pełni haniebną, zdraziecką robotę, i stała się narzędziem w ręku wroga. Nie mogąc rozbić szeregów uświadomionych robotników i odwrócić ich od Socjalizmu — uciekają się do skrytobójstwa. Taka właśnie skrytobójcza kula ze zdrazieckiego podszycia przecięła młode życie Zmarłego.

Tow. Bucholc pracował wraz z całą klasą robotniczą, zorganizowaną w szeregach walki klasowej proletariatu — dla Jutra Polski Robotniczej. Padł niby kwiat piękny i czarowny, garnąc się ku światłu i słońcu!

Z matką Jego i rodziną łączy się w bólu głębokim cała Partja nasza, cała Polska Robotnicza.

Smutnie pochylają się nasze sztandary nad tym grobem, gdyż śmierć spotkała tow. Bucholca nie w walce zbiorowej, pierś w pierś, na barykadach, jeno z za węgla.

Dziwna zgroza zalega dokoła tej trumny. Wąż zdrady począł owijać się dokoła proletariatu i nieodparcie nasuwa się tutaj pytanie, czyli i dalej będzie sięgał po serca młodych bojowników Sprawy Robotniczej?!

Kule, które dosięgły Zmarłego, są dla klasy robotniczej ostrzeżeniem przed tą zdradą. I rozumiemy, że mija czas wyjaśnień, a zbliża się okres czynu.

Sprzęgamy siły nasze i naszą wolę do ostatecznego zwycięstwa proletariatu. Los tow. Bucholca i Jego nazwisko niech nas w tym pochodzie zagrzewa i niech pozostanie w sercu i pamięci obok nazwisk Okrzejów, Montwiłłów i tylu innych bohaterów Polskiego Socjalizmu.

Imieniem WOKR. PPS. zabrał następnie głos tow. pos. Arciszewski, przewodniczący WOKR.

Tow. Bucholc zginął z rąk bratobój-

czych. Po cóż ta ofiara? Pocóż te metody? — zadaje mówca pytanie. Wrogowie nasi nie rozbili nas, gdyż klasa robotnicza zrozumiała, że nie może i nie powinna poddać się tym, którzy dyktatorsko chcą rządzić Polską.

Wrogowie uknuli jednak zbrodnicze plany. Po cóż posyłać przeciw robotnikom policję, wojsko — zróbmy tak, aby robotnicy mordowali się sami między sobą.

Metody nie nowe. Znamy je z lat dawnych, z czasów 1905, 1906 roku, kiedy Narodowa Demokracja uzbierała w Łodzi i w Warszawie otumanionych robotników i wywoływała krwawe walki bratobójcze wśród klasy robotniczej. Taka była jej pomoc wówczas dla caratu.

Dzisiaj widzimy niemal to samo. Nikczemne rozbudzanie najniższych, zwierzęcych instynktów wśród robotników, po to, by ich popchnąć do wzajemnych rzezi, by postawić brata przeciw bratu. Choć PPS. wzywała do spokoju i zachowania równowagi na wszystkich zebraniach i zgromadzeniach, zdrazieckie ręce wyrwały i wyrwają z naszych szeregów ofiary dla sprowokowania walk bratobójczych.

Mimo to jednak klasa robotnicza rozumiała dokładnie, kto jest jej wrogiem. Wzmocniła swe organizacje i zaczęła się wygrażać i którzy szukają i tworzą wśród nas zdrajców.

Toczyliśmy dawniej walki z caratem i doczekaliśmy chwili jego niesławnego końca. Runął. I dzisiaj przetrwamy te ataki i doczekamy się nowego zwycięstwa, gdyż jeszcze mocniej skupimy się i pomnożymy naszą potęgę do walki o nasze potrzeby i ideały.

Nie spoczniemy, mimo tych ofiar, iś będziemy coraz więksi i silniejsi bez żadnej trwogi tam, gdzie jest Wzwołanie proletariatu.

A gdy cele swe osiągniemy, te wszystkie ofiary zbrodniczych szaleńców i zdrajców uczynimy lardziej niż najwyższych dostojników; godni są tego i godni są wiecznej naszej pamięci. Również Jego należy się od Warszawy Robotniczej stała, troskliwa opieka. Jesteśmy pewni, że robotnicy stolicy opiekę tę wykonywać będą, czcząc pamięć Ofiary skrytobójczej zbrodni.

Przemawiali nadto: tow. **Woszczyńska**, im. Wydziału Kobięcego PPS., tow. **Byliński** im. dzielnicy Ochota i tow. **Moskwiński**, im. Koła Młodzieży T. U. R. imienia Feliksa Perla — zęgnając ze wzruszeniem Zmarłego.

Na zakończenie zabrzmiały pieśni robotnicze: „Czerwony Sztandar”, „Władczyniarodówka”, „Hymn Młodzieży Robotniczej”, potężnym chórem odpiewane przez zgromadzone tłumy robotnicze i odegrane przez orkiestrę.

NASZ ZŁOT NIEDZIELNY MŁODZIEŻY T. U. R.

OKRĘGU WARSZAWSKIEGO

Na Złot, młodzi przyjaciele! na złot do Warszawy na dzień 23 czerwca!

PROGRAM ZŁOTU

O g. 9-ej rano — Zbiórka grup w podwórzu domu Zw. Zaw. Metalowców, ul. **LESZNO NR. 53.**

O g. 10-tej RANO PRZEMARSZ na rynek Starego Miasta. Otwarcie Złotu. O g. 11-ej RANO — wycieczka statkiem do Młocin.

AKADEMJA MŁODZIEŻY

O godz. 4.30 w sali teatralnej Zw. Zaw. Kolejarzy, ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20 odbędzie się

AKADEMJA MŁODZIEŻY przemówienia wygłoszą tow. senator Dr. Stefan KOPCINSKI, poseł Mieczysław NIEDZIAŁKOWSKI.

W części artystycznej wezmą udział: artyści Opery i dramatu, orkiestra symfoniczna Związku Muzyków, Zespół

Placówki Żywego Słowa (śpiew i deklamacje).

Pozostałe zaproszenia otrzymywać można w Sekretarjacie O. M. T. U. R. Waweczka 7, oraz we wszystkich sekretarjacie kół turowych Warsz. Org. Młodzieży.

Po akademji odbędzie się pochód przed siedzibę W. O. K. R. P. P. S., gdzie nastąpi zamknięcie Złotu.

NA ZŁOT DO WARSZAWY!

Przybywajcie na Złot Młodzi: Towarzyski i Towarzysze

Na Złot do Warszawy!

Przyjeżdźcie turowcy z woj. Warszawskiego przyjeżdźcie młodociani robotnicy, wy, którzy w ciężkiej i twardej pracy tęsknicie do tego, by móc chociaż przez dzień jeden odetchnąć pierśią wolnego człowieka, by móc cieszyć się i radować słońcem.

Złot-spotkanie, które odbędzie się w Warszawie w niedzielę, będzie dla was dniem radości wesela i niezapomnianych wrażeń.

Spędzicie dzień jeden w Warszawie, spotkacie waszych rówieśników, z innych miast, poznacie się wzajemnie i zbliżycie.

Burżuazyjne Związki i Zrzeszenia, dzięki możliwościom pieniężnym, jakie posiadają,

urządzają swoje spotkania i wycieczki hucznie i bogato.

Robotnikom pozostaje jeno ciężka i znojna praca, głód i poniewierka.

Spotkanie nasze, chociaż uboższe i bez „parady burżuazyjnej” będzie tem serdeczniejsze, a przez to piękne.

W Złocie niedzielnym wezmą udział ci, co niedługo już, zaraz po opuszczeniu szkoły powszechnej, będą musieli wejść w kiar fabrycznej pracy.

Młodzież, kończąca szkoły powszechne wejdzie w tym dniu po raz pierwszy do turowych szeregów, by odtąd przez życie całe być wiera hasłem socjalistycznym, by czynić jej rzeczywistością.

Witamy Was Młodzi towarzysze walki.

KOMUNIKAT KOMITETU CENTRAL. ORGAN. MŁODZIEŻY T.U.R.

W SPRAWIE ZŁOTU WOJEWÓDZKIEGO.

Grupy winny przyjeżdżać ze sztandarami pod kierunkiem komendanta, który po przyjeździe do Warszawy, obowiązany jest zgłosić się do Biura Złotu, Leszno Nr. 53, gdzie otrzyma dla grupy zniżki kolejowe, bilety na przejazd statkiem, kupony na herbatę, oraz instrukcję.

Uczestnicy Złotu winni posiadać naczynia na herbatę, która będzie wydawana w Młocinach We wszystkich sprawach związanych z wszelkimi formalnościami, należy się zgłaszać do Biura Złotu.

Zbiórki PO PRZYJEŹDZIE DO WARSZAWY odbędą się:

Leszno 53 — Zw. Zaw. Metalowców w podwórzu Zw. Zaw. Metalowców

O godz. 8.30 rano Zbiórka Warszawskiej Organizacji Młodzieży T. U. R.

o godz. 9 rano zbierają się Organizacje zamiejscowe, oprócz organizacji wchodzących w skład Okręgu Warszawsko-Podmiejska.

Baczność Organizacje Mł. T. U. R. Warszawa-Podmiejska

O GODZ. 8-ej RANO

Zbiórka Podmiejskich Organizacji w podwórzu domu Długa 19 — Zw. Zaw. Spożywców. Przybywają tutaj ze sztandarami Org. Młodz. T. U. R. z Góry Kalwarii, Grójca, Łowicza, Nowego Dworu, Pruszkowa, Tuszczka, Wołomina, Żyrardowa, Mińska - Mazowieckiego i Kałusznego.

W dniu 23 bm. w niedzielę odbędzie się Złot Wojewódzki młodzieży robotniczej w Warszawie. Program złotu: o godz. 9 rano zbiórka — Leszno 53; o godz. 10 rano przemarsz na rynek Starego Miasta; o godz. 4.30 Akademia w Z. Z. K. ul. Czerwonego Krzyża 20. Niechaj wszyscy członkowie organizacji Warszawskiej P. P. S. wezmą tłumny udział w uroczystościach młodzieży T. U. R. Wszyscy na zbiórce, przemarsz i Akademję.

EGZEKUTYWA WARSZAWSKIEGO OKRĘGOWEGO KOMITETU ROBOTNICZEGO P. P. S.

Z RADY MIEJSKIEJ

UCHWALENIE BUDŻETU NADZWYCZAJNEGO.—ŚWIETNE PRZEMÓWIENIE TOW. HARTLEBA.—PROF. BŁĘDOWSKI WYBRANY NA WICEPREZYDENTA WARSZAWY GŁOSAMI SANACJI, ŻYDÓW. I B. B. S.

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej rozpoczęło się z jednogodzinnym opóźnieniem wobec b. nielicznie zebranych radnych.

Po odczytaniu rozmaitych komunikatów przez prezydium Rady, zabrał głos tow. Ehrlich w sprawie budżetu nadzwyczajnego na r. 1929/30, który był referowany na poprzednim posiedzeniu przez r. Michalskiego. Tow. Ehrlich zaatakował ostro system pracy Magistratu, Komisji Finansowo-Budżetowej i Rady Miejskiej, które to instytucje rzadko się zbierały, a budżet uchwalaly w ostatniej chwili, w gorączkowym pośpiechu. Taki sposób „analizowania” pozycji budżetu mści się na jego jakości. Teraz w podobny sposób mamy uchwalić budżet nadzwyczajny posiadający wiele pozycji dochodowych nierealnych. Obecna Rada Miejska — kończy tow. Ehrlich — cierpi na uwład starczy i czas już najwyższy aby wraz z Magistratem wystąpiła „do domu”.

Tow. Hartleb zreferował pogląd socjalistyczny na „antytatystyczne” tezy referenta prof. Michalskiego. Przemówienie tow. Hartleba świetne w formie i bogate w treść wzbudziło zainteresowanie całej Rady. Tow. Hartleb zaznaczył, że Dewey na opinie którego powołuje się prof. Michalski, jest reprezentantem kapitału zagranicznego i tylko kapitału. Gdyby p. Dewey zapoznał się ze stanem, w jakim znajduje się Warszawa, zarzuciłby niewątpliwie stanowisko anty-inwestycyjne. Przedmiem naszej stolicy przypominają jakieś miasteczka gubernjalne w głębi Rosji. Nie posiadają one bruków ani chodników. O ileż górują nad nami Poznań, Kraków i inne miasta z dawnego zaboru pruskiego i austriackiego. Szkodliwa gospodarka urzędników carskich srodze się na Warszawie pomściła. Brak nam szkół i szpitalów. A corocznie przybywa około 11.000 dzieci w wieku szkolnym. W poczekalniach w szpitalach ludzie czekają całymi dniami,

bo niema dość łóżek w szpitalu. Domy obłąkanych są tak przepelnione, że kilku chorych śpi na jednym łóżku. W przytulach jest sytuacja również tragiczna. Niedawno zanotowano tam znowu wypadek samobójstwa, gdyż zdrowych umieszczono wraz z obłąkanymi. Nasz budżet inwestycyjny w sumie 67 milionów jest kroplą w morzu wobec potrzeb stolicy. Zarzuty, że wzrost inwestycji miejskich zagroza rozwojowi przedsiębiorstw prywatnych, są niesłuszne. Liczne przedsiębiorstwa prosperują dziś głównie dzięki budownictwu i t. p. inwestycjom miejskim. 8-godzinny dzień pracy jest — wbrew twierdzeniom p. Michalskiego — ceną zdobywczą gospodarczą, gdyż umożliwia zatrudnienie większej ilości robotników. Tow. Hartleb przypomniał nader powolne tempo budowy cegielni miejskiej, której budowę rozpoczęto już przed kilku laty i dotąd nie zdołano jej uruchomić. Pożyczka stabilizacyjna (amerykańska) miała nam otworzyć kredyt światowy a w rezultacie zamknęła nam tylko drogę do kredytów. Dochodzimy dziś do kresu możliwości zdobycia środków, które i tak były szczupłe.

Przechodząc do systemu budownictwa,

OBOZ LETNI MŁODZIEŻY TUROWEJ

odbędzie się w lipcu w Broku nad Bugiem. Obóz podzielony jest na trzy dekady 1 — 10, 11 — 20, 21 — 30 lipca. Dwie pierwsze dekady dla mężczyzn, ostatnia dla dziewcząt. Opieka za 10-dniowy pobyt wraz z kosztami przejazdu 15 zł. Zapisy na I-szą dekadę do 25 czerwca w Sekretarjacie Org. Młodz. T. U. R. Waweczka 7.

tow. Hartleb podkreślił, że szybka budowa jest najtańsza. Jednak, po zapoznaniu się z sytuacją w Warszawie, musimy wyrazić wątpliwość, czy pieniądze z podatków są uczciwie wydawane. Oto osławiony gmach Dyrekcji Wodociągów przy ul. Starynkiewicza znowu zarysowuje się. A wybrana przed roktem komisja specjalna dla zbadania tej budowy, dotąd nie opublikowała wyników swych badań. Opinia publiczna domaga się wyjaśnień. Sądzimy, że przedsiębiorstwa miejskie, rentujące się winny same wystarać się o gotówkę, obciążając dogodną pożyczką własny majątek. Powyżej wysłuchaliśmy nasz pogląd na gospodarke komunalną, na konieczność inwestycji i stosunek do przedsiębiorstw miejskich zasadniczo różny od poglądu prof. Michalskiego.

W głosowaniu Rada Miejska uchwałała budżet nadzwyczajny. Uchwalono również wypuścić pożyczkę szkolną inwestycyjną w sumie 12.500.000 zł. oraz przystąpić do budowy pomnika Wojciecha Bogusławskiego na Placu Teatralnym. W trakcie omawiania powyższych spraw p. Jaworowski pakował żywo z endekami i sanacją co do wyboru nowego wiceprezydenta miasta. Zaczęła się bieganina, szept, szarpanie wasa, spacerki z p. Wilczyńskim, z Żydami... Nareszcie około 11-ej udało się „robotniczemu” prezesowi Rady Miejskiej skleić większość burżuazyjno-bebesową (Sanacja — Żydzi — B.B.S., a endecy zachowali „przychylną neutralność”) dla kandydatury prof. Błędowskiego. P. Jaworowski spryciarz nielada. Chce zamknąć buzię prasie sanacyjnej, która ostatnio podkreślała niedośćstwo Magistratu bebesowo-endeckiego, przez wybór sanacyjnego wiceprezydenta. Od jutra „Czerwoniak” zmienia front. Wkrótce dowiemy się o genujusz p. Szpotkańskiego, Jaworowskiego i t. p.

H. O.

CZY ZNOWU POMYŁKA SĄDOWA?

Przed paru dniami został ogłoszony w prasie list skazanego na śmierć przez sąd okręgowy miasta niemieckiego Landsberg nad Wartą Jana Klimka. O brońca z urzędu skazanego dr. Reissner, po nieprzyjęciu przez skazanego wyroku, wniósł apelację do Trybunału Rzeszy.

Jan Klimek od roku 1918 do 1919 służył w 2 p. p. Leg. W r. 1920 wyjechał nielegalnie do Niemiec, a następnie wyjechał do Francji, skąd powrócił w 1924 roku do Polski. W r. 1925 wyjechał ponownie do Francji za paszportem, wystawionym przez starostwo w Kielcach. W marcu 1927 r. w konsulacie gen. R. P. w Paryżu uzyskał paszport na wyjazd do Kanady. W końcu 1928 r. mimo, iż jest obywatelem polskim, został w Kanadzie na żądanie władz niemieckich a-

resztowany i odstawiony do Niemiec do dyspozycji władz sądowych, gdzie w dn. 2 maja 1929 r. został skazany na karę śmierci za zbrodnię morderstwa na osobie wodzowego kasowego Gustawa Esziga, dokonanej jakoby w czerwcu 1922 roku.

Na dowody zbrodni składają się zeznania żony Klimka, Heleny Guss, oraz rzekomego współnika zbrodni Klemmsteina który po złożeniu zeznań, obciążających Klimka, dostał pomieszania zmysłów i obecnie znajduje się w zakładzie dla umysłowo chorych w Gorzowie.

Społeczeństwo polskie ze zrozumiałem zainteresowaniem śledzi bieg sprawy sądowej, gdzie dowodem zbrodni są zeznania człowieka, który wkrótce potem zmarował, i w czasie bezpośrednio po potwornej pomyłce skazania na śmierć niewinnego Jakubowskiego.

Z POLSK. TOW. EUGENICZ.

W lokalu Polskiego Towarzystwa Eugenicznego przy ul. Nowy Świat Nr. 1, dnia 19-go czerwca r. b. odbyło się doroczne Walne Zebranie Oddziału Warszawskiego. Zebranie zagał Prezes dr. L. Wernic i na przewodniczącego poprosił p. Marszałka Senatu prof. Szymańskiego. Przy stole prezydalnym pozatem zasiadli dziekan prof. Czyżewicz, dr. Stawiński i dr. Kłuszyński.

Protokół poprzedniego zebrania oraz sprawozdanie Zarządu odczytał dr. T. Welfle, a następnie złożone zostały sprawozdania Sekcyj, Zarządu, Redakcji „Zagadnień Rasy”, Poradni i kina „Uranij” oraz Komisji Rewizyjnej.

W roku sprawozdawczym staraniem Towarzystwa urządzone było kilkadziesiąt od-

czytów, 3 cykle odczytów: dla lekarzy, dla matek, i młodzieży, wydano szereg broszur, afiszów i plakatów oraz wystawo 162 ekspozaty na Powszechną Wystawę Krajową.

Rachunek strat i zysków zamyka się cyfrą 88.165 zł. 39 gr. preliminarz przedstawiony na rok następny zatwierdzono w wysokości zł. 350.500.

Po udzieleniu absolutorjum Zarządowi dokonano wyboru do władz Towarzystwa.

W wyborach uzupełniających do Zarządu powołano Zarząd: P. p. marszałka prof. Szymańskiego, prof. Czyżewicza, min. Jurkiewicza, dr. Stawińskiego, dr. Wieszniewskiego i dr. T. Welfle, zaś do Komisji Rewizyjnej weszli: gen. Berbecki, dr. Biehler, dr. Kreutz, dr. Rapacki, Nycz, Niemiec, nac. Turowicz.

MAŁY FELJETON

NIE BIERZMY DOSŁOWNIE.

Grzebiąc się w życiorysach wielkich i znakomitych ludzi, dochodzi się do przekonania, że wiele ich historycznych powiedzeń, które dzieje zapisały na swych kartach, jest albo niewłaściwie albo zbyt dosłownie rozumiane.

Dzieje się tak dlatego, że istnieje tylko jeden język dla ludzi przeciętnych i niemasz specjalnego słownika dla wielkoludów.

Na dobrą sprawę wielkoludy powinni milczeć. Ze jednak trzymanie języka za zębami należy do tych rzadkich cnót nad cnotami, które nie wszystkie wielkoludy posiadają, często upadają w przesadę, nadużywając hiperboli i przenośni, wskutek czego np. gdy taki mówi naprz. o kościach, nie można ręczyć, czy nie ma na myśli konstytucji.

Słynne jest powiedzenie Ryszarda III „królestwo za konia“.

Jest w tem powiedzeniu gruba przesada! Jeszcze żaden władca nie oddał królestwa za tak niską cenę. Owszem, byli królowie, którzy oddawali swe królestwa, ale cena była niepomiernie wyższa od wartości choćby najdroższego rumaka, albo też oddawali władzę zupełnie darmo, ale wówczas zachodziły okoliczności od nich niezależne.

Drugi przykład.
Skazany na wygnanie za skłonności do jansenizmu osmdziesięcioletni biskup Soanen powiedział:

— Milczenie ludu jest lekcją dla królów.

Zupełnie fałszywe twierdzenie.

Jeszcze nie było na świecie tak mądrego władcy, któregoby „milczenie ludu“ czegoś nauczyło. Królowie i władcy zazwyczaj uczyniając się uczyć wtedy dopiero, kiedy lud przemówi i jest to zawsze nauka spóźniona.

Wreszcie przykład trzeci i ostatni.

Kanclerz szwedzki Axel Oxenstjerna wyprawiał swego syna na czele delegacji szwedzkiej mającej udać się na kongres pokojowy. Młody dyplomata zwierzył się szczerze ojcu, iż ma wątpliwości, czy podola temu zadaniu.

Na to stary kanclerz:

— Nie wiesz wcale, mój synu, jak niewiele potrzeba rozumu, aby światem rządzić.

I to głębokie zdanie zostało źle zrozumiane i widzimy jak często ludzie, nawet bez powołania się na autorytet Oxenstjerna, nieposiadający wcale rozumu, biorą się do rządzenia państwem.

Stary kanclerz powiedział „niewiele rozumu“. Jest to pojęcie względne. I napewno nie przypuszczał ten Szwed, że przyjdzie czas, kiedy skłonzone durnie będą się rwały do władzy.

Dlatego powtarzamy: nie bierzmy dosłownie powiedzeń wielkich ludzi i wielkoludów.

Ultimus.

KRONIKA POLITYCZNA

AMERYKAŃSKI SPADEK.

Wobec pojawienia się w prasie sensacyjnych artykułów o wielomilionowym spadku po maj. Dembińskim, który rzekomo ma być rewindykowany za pośrednictwem konsulatów R. P. w Stanach Zjedn. Am. Półn. Ministerjum Spraw Zagranicznych zawiadania, że sprawa ta jest już od lat kilku przedmiotem dochodzeń placówek konsularnych R. P. w Ameryce, jednak dotychczas nie natrafiono jeszcze na żadne dane, wskazujące na to, że spadek taki wogóle egzystuje.

WYCIECZKA DO PIOTRKOWA, SULEJOWA I TOMASZOWA.

W dniach 29 — 30 b. m. (święto i niedziela) organizuje K. R. K. S. „Start“ wycieczkę krajoznawczą, która posuwać się będzie szlakiem następującym: wyjazd z Warszawy 28-go wieczorem, 29-go rano zwiedzanie Piotrkowa, przejazd koleją do Sulejowa (piękny stary klasztor nad Pilicą), stamtąd wozami wzdłuż Pilicy do Smardzewic. 30-go przemarsz przez lasy Spalskie, zwiedzenie Niebieskich Żródeł i Spały, popołudniu — Tomaszów Mazowiecki. Powrót do Warszawy 30-go wieczorem.

Wycieczkę prowadzi tow. Wilk.

Zapisy na wycieczkę do dnia 24 b. m. przyjmuje Sekretariat Klubu, Warecka 7, II piętro, codziennie od 7-jej do 9-jej wieczorem.

Oplata za wycieczkę — dla członków Startu Zł. 18. — dla gości Zł. 19,50. Oplata obejmuje koszt kolei, wozów, noclegów i zwiedzania.

Wycieczka jest dostępna dla wszystkich.

ZBIÓRKA NA RZECZ ROBOTNICZEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI.

Obecnie zbiórka odbywa się na ul. Wspólnej od Marszałkowskiej do Placu Trzech Krzyży, Kopernika, Nowy Świat, Świętokrzyska, Krakowskie Przedmieście, Bednarska, Sewernówek, Czackiego, Szpitalna.

PRAWDA O ZWIĄZKU SPOŁDZIELNI SPOŻYWCÓW
NA MARGINESIE XVII ZJAZDU ZWIĄZKÓW

Na krótko przed XVII Zjazdem Pełnomocników Z. S. S. R. P. odbyło się kolejne posiedzenie prezydium Rady Nadzorczej w sprawie ustalenia listy kandydatów na 7 członków Rady i 2 zastępców oraz omówienia spraw bieżących o charakterze sprawozdawczym.

Ustalono, że z wylosowanych członków Rady proponowani będą Zjazdowi następujący członkowie: Br. Siwik, dr. E. Bobrowski, T. Klucza, L. Gdyk, A. Wypych (Pabjanice), J. Rutkiewicz; niezgodniona została kandydatura na miejsce wylosowanego min. Moraczewskiego, który wszedł (w 1925 r.) do Rady Nadzorczej, jako przedstawiciel Krajowej Spółdzielni Spożyców Kolejarzy w Warszawie.

P. Siwik, p. Wojewódzki (N. P. R.) i Godecki (N. P. R.) odrzucili propozycję tow. Kwapińskiego, żeby na miejsce min. Moraczewskiego wszedł przedstawiciel Krajowej Spółdzielni Spożyców Kolejarzy. Tow. Kwapiński i Rutkiewicz znaleźli się w mniejszości. Ręczona większość prezydium stanęła na stanowisku, że na miejsce opróżnione przez min. Moraczewskiego winien wejść przedstawiciel wsi. Tow. Kwapiński, widząc, że kandydatura kolejowej spółdzielni upadła, zastrzegł się, iż wyrazi swą zgodę na kandydaturę wiejską, o ile kandydatem tym będzie równocześnie taki człowiek, który związany jest z „Wyzwoleniem“, biorący czynny udział w życiu spółdzielczym i życzliwie ustosunkowany do spółdzielczości spożyców. Propozycję tę zaakceptowano.

W dn. 14 czerwca o godz. 5-jej pp. odbyło się ponownie posiedzenie prezydium Rady dla ostatecznego ustalenia listy kandydatów Rady oraz załatwienia innych spraw zjazdowych.

Gdy przystąpiono do ustalenia siódmego kandydata na członka Rady Nadzorczej, dyr. Rapacki, oraz większość prezydium wystąpiła z propozycją odmienną od ustalonej już zasady i zaproponowali, by kandydatem, reprezentującym wieś był p. Barański z pow. łęczyckiego. Tow. Kwapiński, Rutkiewicz i Żerkowski byli przeciwni tej propozycji, przyczem stwierdzono, że p. Barański jest z woj. łódzkiego, które ma już w Radzie 4 członków. W konkluzji tow. nasi zaproponowali, żeby wszedł do Rady pos. Chadaj z okrę-

gu siedlecko - garwolińskiego. Okręg ten dotychczas nie był reprezentowany w Radzie, mimo znacznego terenu i dużej ilości członków (około 30.000 członków).

Ponieważ większość prezydium i p. p. Rapacki i Jasiński kategorycznie odrzucili kandydaturę pos. Chadaj, motywując tem, że nazwisko to w ruchu spółdzielczym jest mało znane, tow. Kwapiński ponownie wysunął kandydaturę pos. Kuryłowicza, którego Rada Nadzorcza Krajowej Spółdzielni Spożyców Kolejarzy przedstawiła, jako swego kandydata.

Większość Prezydium Rady nie uzgodniła swego stanowiska. Sprawa w tem stadium przeszła na plenarne posiedzenie Rady (7-ma wieczorem).

Na Radzie Nadzorczej wyłoniła się obszerna dyskusja. Ponieważ kandydatury, wysunięte przez mniejszość Rady (Kuryłowicz, Chadaj) były zwalczane przez prezesa Rady, p. Br. Siwika, który, nawiasem mówiąc, zachowywał się nieojojnie wobec pierwotnie ustalonej propozycji, zarządził krótką przerwę, w czasie której tow. Kwapiński próbował przekonać p. Siwika, że stanowisko jego jest niesłuszne.

P. Siwik okazał się nieustępliwym, chociaż w stosunku do niepepesowców wykazywał zawsze jak najdalej idącą kompromisowość.

Po naradzie naszych towarzyszy radnych, w której przyjmował udział również tow. E. Bobrowski, postanowiono wysunąć znanego działacza spółdzielczego tow. M. Chrystowskiego z okręgu łwowskiego, który to okręg nie posiadał zastępcstwa w Radzie. Wysunięto między innymi dlatęgo kandydaturę tow. M. Chrystowskiego, że został wyznaczony on jednogłośnie przez Zjazd Spółdzielni całej Małopolski Wschodniej.

Większość Rady kandydaturę tę jednak odrzuciła i ustaliła na miejsce wylosowanego przedstawiciela Krajowej Spółdzielni Spoż. Kolejarzy osobę p. Barańskiego z pow. łęczyckiego.

Po głosowaniu towarzysze nasi zgłosili sprzeciw i oświadczyli, że na Zjeździe wystąpią w obronie propozycji mniejszości. Oświadczenie to przyjęto do wiadomości.

Jak widać z powyższego, towarzysze nasi zmierzali w tym kierunku, by dać przedstawicielstwo w Radzie tym okręgom, które nie były

dotychczas reprezentowane, strona zaś przeciwna z p. Siwikiem na czele starała się dobierać kandydatów według prawicowej orientacji w imię jakiejś niepojętej „równowagi“.

Spółdzielczość połączona na gorze łączy się i na dołach, przyczem przy akcji połączeniowej wybierani są do zarządów w dużej mierze nasi towarzysze. Jeżeli się ponadto zważy, że P. P. S. jest znana i popularna na wsi, to zrozumiałe są wyniki wyborów sobotnich do Rady.

Na Zjeździe delegatów, gdy przystąpiono do punktu porządku obrad „wybory 7 członków Rady“ — po referacie w tej sprawie p. Wojewódzkiego, zabrał głos tow. J. Kwapiński, który wyjaśnił i motywował stanowisko mniejszości Rady Nadzorczej. Po tem przemówieniu nastąpił akt wyborów. Okazało się, że w tajnym głosowaniu największą ilość głosów otrzymali nasi towarzysze oraz pos. Chadaj.

W świetle powyższym ubolewania jest godne wystąpienie p. Br. Siwika, który w sposób nietaktowny i nieojojny zarzucił spółdzielcom socjalistycznym, że złamali „umowę“. Zdaniem naszym p. Siwik swoim wystąpieniem publicznym na łamach takiego pisma, jak „Przedświt“, które zarzuca złą gospodarkę Związku, zwalając odpowiedzialność za nią na tow. tow. Kwapińskiego i Żerkowskiego, — przekreślił się w spółdzielczości. Spółdzielczość wymaga szczerości i sumiennego traktowania spraw. Wiedział p. Siwik przecież, że krytykowane działy gospodarcze kierowane są przez jego przyjaciół p. p. Rapackiego i Jasińskiego.

Stwierdzamy, że gospodarka Związku Spółdzielni Spożyców na tle kryzysu gospodarczo - finansowego Państwa jest wzorem dla wielu państwowych i kapitalistycznych instytucji. Pełny wyraz temu dał w obszernym sprawozdaniu na Zjazd — prezes Rady Spółdzielczej, p. Janusz Kwiciński.

Z okazji wyżej opisanych wypadków — chce upiec pieczęć „Przedświt“. BBS. zamierzała na Zjeździe uzyskać jakiś mandat. Rzekomyś wzięła udział w innym kierunku. Stąd wściekłość i paroksyzm złości. Stąd szkalowanie naszych towarzyszy.

Sama dyskusja z tymi panami przynosiłaby im niepotrzebny zaszczyt.

ŻYCIE POLITYCZNE W POLSCE

sympatję, szacunek i zaufanie społeczeństwa, do takiej „propagandy“ uciekać się nie potrzebuje...

P. Siwaka to człowiek, którego osobista poczciwość i szczerść intencji jest znana równie dobrze jak i cały jego „kunszt“ polityczny. O „politykę“ troszczył się przed przewrotem tyle co o zeszlodziły śnieg... Dopiero po przewrocie kazano mu „kierować(!) polityką“ obozu „pomajowego“ i zyskiwać dla niej „zwolenników“ (!) No i p. Siwaka robi to w sposób, który uważa za najlepszy!

I właśnie dlatego jego „mowa“ łódzka stanowi wierny, bo odruchowy przejaw desperackich nastrojów, jakie obecnie — po 3 latach rządów! — panują w obozie „sanacji“.

Gdybyśmy byli przeciwnikami nie rzeczowymi i uczciwymi ale... złośliwymi, tedy moglibyśmy tylko cieszyć się z każdego podobnego wystąpienia — a było ich dość! Bo doprawdy nikt Polski tak gruntownie nie „usanuje“ z pomajowej „sanacji moralnej“ jak właśnie „sanacja“ sama!

Ale, na miły Bóg, nie o złośliwości tu idzie ani o żadne specjalne porachunki z obozem jeno o państwo i jego opinie!

My w Polsce moglibyśmy sobie nawzajem niejedno „nagać“ i nie jedno „po sąsiedzku“ nawet i wybaczyć, jed-

ROZSZERZENIE
OGRODU ZOOLOGICZNEGO

Zgodnie z uchwałą wydziału finansowo-podatkowego, Komitetu rozbudowy m. st. Warszawy wystąpił do ministerjum robót publicznych o wydzierżawienie miastu terenu państwowego, położonego między ul. Jagiellońską i Ogrodem Zoologicznym o ogólnej powierzchni przeszło 11 hektarów na dalsze rozszerzenie Ogrodu Zoologicznego.

GAB. LECZNICZY

Dr. Jan Ałapin Królewska 31 (obok Marszałk.) specj. dla chor. wener., niemo-cy płc. i skóry od 9 r. do 8 1/2 w. Niedz. 9—2. Wizyta 5 zł.

PRZEGLĄD PRASY

Sławkowe „łamanie kości“.

Słynne już przemówienie łódzkie p. Sławka o „łamaniu kości“ poselskich przemilczała warszawska prasa sanacyjna. Skonfiskowała mowę prezesa klubu B. B. Niewiadomo czy z nakazu z góry, czy ze wstydu.

„Naprzód“ nazywa ironicznie środek, zalecaną przez p. Sławka „rycynusem“ na sposób polski. Rycynus — jak wiadomo — stosowali fałszywi włoscy wobec swych przeciwników. Słusznie zaznacza „Naprzód“, że ostatnie wystąpienie p. Sławka dowodzi, że tonąca „sanacja“ chwytła się brzytwy. Bo kto w walce z przeciwnikiem ucieka się już do kija, ten przyznaje swą słabość i bankructwo ideowe.

„Gazeta Warszawska“ również stwierdza, że hasło „łamanie kości“ oznacza bankructwo „sanacji“, ale przy sposobności pragnie upiec pieczęć endecą, zarzucając PPS., że to ona swymi wystąpieniami w r. 1923 i poparciem przewrotu majowego przygotowała grunt pod „łamanie kości“. Aha! Znowu demagogia, usiłująca przedstawić endecję, jako „szczerych“ demokratów. Dlaczego „Gaz. Warszawska“ nie przypomina roku 1919 i r. 1922, kiedy to endecja jawnie i cynicznie urządziła zamachy stanu? PPS. ani w r. 1923, ani w r. 1926 nie walczyła z demokracją, lecz z reakcją, wcieloną w endecję i jej ówczesnym sprzymierzeńcu Piastie.

Echo wizyty socjalistów zagranicznych.

„A. B. C.“ nie może przyjść do siebie po „ciosie“, jaki je spotkał w postaci wizyty wodzów socjalizmu zachodniego. Oburza się ono na to, że w przemówieniach swych stawiali w jednym szeregu faszyzm z bolszewizmem. Fałszywostwie serce „A. B. C.“ aż krzywi się z bólu. Tem gorzej dla tego pisemka, które demaskuje się jako organ skrajnej reakcji. Że między faszyzmem a bolszewizmem istnieje liczne punkty styczności — jest rzeczą dowiedzoną. Wątpić można, czy faszyzm rzadziłby we Włoszech, gdyby nie wzorował się na dyktaturze i terrorze bolszewickim. A dziś między Włochami a Rosją sowiecką panuje nie tylko harmonia, ale stosunek wprost sielankowy, wyrażający się w licznych spotkaniach i serdecznych toastach urzędowych przedstawicieli obu krajów.

„Przedświt“, dotknięty słowami tow. Loebego o „nieinteligentnym zapytaniu rządowych socjalistów“, wymyśla prezesowi parlamentu niemieckiego a la Burda. Polajanka ta świadczy, że tow. Loeb wyraził się zbyt delikatnie. Mamy tu do czynienia z pospolitym chamstwem, i to nie żadnym „socjalistom“, lecz zdradców socjalizmu.

Varia.

W „Głosie Prawdy“ produkuje od trzech dni niejaki J. D. artykuły przeciw PPS. za jej działalność w Kasach Chorych. Pełno w tych artykułach kłamstw i oszczerstw o złej gospodarce naszej Partii, o deficytach w Kasach, jest obrona bezprawnych aktów Min. Pracy. Ale co to wszystko warte wobec oświadczenia p. Sławka, że walka w PPS. w Kasach Chorych ma charakter wyłącznie polityczny? Polemizujcie, panowie, z prezesem BB., a nie wysyłajcie się na usprawiedliwianie polityki Rządu przy pomocy niebotycznych bredni i kłamstw!

W „Eposie“ p. Wielopolska snuje rozważania na temat procesu Jakubowskiego, przyczem ni stąd, ni zowąd wtrąca: „Czy nie znamienne, że partja takich pepesowców, burzliwie wykrzykujących swoje postępowe hasła, zajmuje się wszystkim, co leży i co nie leży w jej zakresie, a dotychczas od lat 10 odrodzenia polskiego, nie przeforsowała ustawy, znoszącej ów krwawy i tak straszliwy w swej nieubłagalności wymiar kary (śmierci)?“

Niech p. Wielopolska nam samym pozostawi od owadzenia, „co leży i co nie leży“ w zakresie naszej pracy, ale przypomina, że PPS. już przed kilku laty wystąpiła w wnioskiem zniesienia kary śmierci, nie mogła go jednak przeforsować, gdyż nie uzyskała większości. Czemu jednak obecnie „sanacja“ nie okaże swego humanitaryzmu i nie „przeforsuje“ odpowiedniej ustawy? B.

WYCIECZKA NAD MORZE
I DO KASZUBSKIEJ
SZWAJCARJI

Wycieczka Zarządu Głównego T. U. R. wyruszy z Warszawy dn. 3 lipca w., powrót dn. 14 (w niedzielę) rano. Wycieczka zwiedza port w Gdyni, Oksywie, Gdańsk, Sopoty, jedzie statkiem na Hel, Kartuzy, Władysław. Prowadzi to poseł Z. Piotrowski. Koszt 56 zł. Zgłoszenia w Sekretarjacie Generalnym T. U. R. ul. Czerwonego Krzyża 20, tel. 325-03 od godz. 5 — 7.

Kcz.

TELEGRAMY

OBRADY MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI PRACY

Genewa, 20 czerwca. (PAT). Międzynarodowa Konferencja Pracy zakończyła dziś obrady nad kwestionariuszem, dotyczącym konwencji międzynarodowej o uregulowaniu pracy przymusowej tubylców w kolonjach. Wbrew wnioskowi komisji, konferencja postanowiła 59 głosami przeciwko 49, przy bardzo znacznej liczbie wstrzymujących się od głosowania, przedstawić rządowi, w myśl propozycji grupy robotniczej, zagadnienie, czy ma być utworzona przy Międzynarodowym Biurze Pracy komisja rzeczoznawców do spraw pracy przymusowej. Za tą propozycją, poza przedstawicielami robotników, głosowała również część delegatów rządowych. De-

gaci rządowi Włoch i Szwajcarii powstrzymali się od głosowania.

Następnie, na wniosek grupy robotniczej, a wbrew propozycjom komisji, postanowiono 72 głosami przeciwko 29 przedstawić rządowi sprawę, czy ma być wprowadzony dla pracy przymusowej 8-godzinny dzień pracy, wreszcie konferencja postanowiła wznowić dyskusję nad sprawą pracy przymusowej tubylców na przyszłej konferencji, w roku 1930.

W dalszym ciągu posiedzenia przystąpiono do ogólnej dyskusji nad sprawozdaniem komisji, dotyczącym konwencji międzynarodowej o czasie pracy urzędników.

RZĄD PARTJI PRACY W WALCE Z BEZROBOCIEM

Londyn, 20 czerwca. (PAT). Lord Pieczęci Tajnej i minister bezrobocia, p. Thomas przyjął dzisiaj przedstawicieli towarzystw kolejowych, z którymi omówił projekt zarządzeń rządowych w dziedzinie zażegnania przesilenia na rynku pracy. Przedstawiciele kolejnictwa przedłożyli ministrowi swój plan rozwoju sieci kolejowej i ożywienia ruchu

transportowego. Po zapoznaniu się z projektem towarzystw kolejowych p. Thomas wyraził pragnienie, aby wszystkie nowe ważniejsze zarządzenia w dziedzinie rozwoju kolei angielskich przedkładałyby komitetowi ekonomicznemu rady ministrów, którego on jest prezesem.

2 LIPCA OTWARCIE PARLAMENTU W ANGLI

Londyn, Dn. 20 czerwca. (PAT). Otwarcie parlamentu wyznaczono, urzędowo na dzień 2 lipca.

PRZYGOTOWANIA DO WIELKIEJ KONFERENCJI MIĘDZYNARODOWEJ

Berlin, 20 czerwca. (PAT). Prasa dzienniejsza z wielkim zainteresowaniem komentuje wiadomość „Matina” o mającej być zwołaną z początkiem następnego roku z inicjatywą premiera Mac Donalda wielkiej europejskiej konferencji, której porządek dzienny miałby obejmować przede wszystkim kwestje bezpie-

czeństwa, rozbrojenia i współpracy gospodarczej. Na sesji jesiennej Ligi Narodów mają być podjęte kroki, celem przygotowania tej konferencji, w której poważną rolę miałaby odegrać również sprawa stosunku państw europejskich do Rosji Sowieckiej.

TROCKI POSREDNICZY W ROKOWANIACH O WZNOWIENIE STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH SOWIECKO-ANGIELSKICH?

Berlin, 20 czerwca. (PAT). Korespondent londyński „Vossische Ztg.” donosi, że we wstępnych nieoficjalnych rokowaniach pomiędzy Moskwą, a Londynem w sprawie podjęcia na nowo stosunków dyplomatycznych sowiecko - angielskich, taczyna odgrywać wybitną rolę Trocki

i że jeden z wybitnych przedstawicieli komisariatu Spraw Zagranicznych miał ostatnio odwiedzić Trockiego w Konstantynopolu i zasięgać jego rady co do taktyki, jaką powinny czynniki sowieckie zastosować w stosunku do Anglii.

POGŁOSKI O REKONSTRUKCJI GABINETU W JUGOSŁAWI

Białogrod, 20 czerwca. (A. W.). Krążą tu sensacyjne pogłoski o zamierzonej rekonstrukcji gabinetu, przyczem premierem miałby zostać minister spraw zagranicznych Marinkowicz. Wiadomość wydaje się o tyle nieprawdopodobna, że

Marinkowicz jest chory.

Mimo to w kołach politycznych twierdzą, iż rekonstrukcja gabinetu niewątpliwie nastąpi i będzie pierwszą jaskółką nawrotu do parlamentaryzmu.

KRWAWA BOJKA MIĘDZY KOMUNISTAMI W ZAGŁĘBIU OSTRAWSKO-KARWINSKIEM

Praha, 20 czerwca. (PAT). W związku z utworzeniem przez wykluczonych ze stronnictwa komunistycznego posłów i senatorów nowej partii komunistycznej rozpoczęli oni akcje w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim. W czasie jednego z

zebrań doszło do bójki między zwolennikami Politi-biura a stronnictwami nowej partii komunistycznej, czyli t. zw. partii Leninowców. Kilka osób odniosło cięższe i lżejsze rany.

AWANTURY STUDENTÓW NIEMIECKO-NAROD NA UNIWEKSYTECIE WIEDENSKIM

Wiedeń, Dnia 20 czerwca r. b. (PAT). Dziś rozegrały się na uniwersytecie burzliwe sceny. Studenci narodowo - niemieccy urządzili przed południem w auli uniwersytetu zebranie protestujące przeciwko rektorowi ks. Innitzerowi i zażądali cofnięcia relegacji studentów narodowo-niemieckich, oraz ustąpienia rektora i dyrektora kancelarii uniwersytetu. Żądanie to przedłożyli rektorowi w formie ultimatum. W czasie zgromadzenia doszło do starć między studentami demonstrującymi a ich przeciwnikami, przyczem pobity został student socjal-demokratyczny, Tschadek. Zebranie wysłało delegatów do poszczególnych sal wykładowych i usiłowało przeszkodzić wy-

kładom hałaśliwymi okrzykami. Rektor dr. Innitzer starał się uspokoić studentów, został jednak wygwizdany i musiał się cofnąć. Wygwizdano również innych profesorów. Jeden z pedłów został pobity. Poza tym studenci narodowo - niemieccy usiłowali wtargnąć do kancelarii rektoratu, zamiarowi temu przeszkodził jednak studenci socjalistyczni, demokratyczni i chrześcijańsko - socjalni. Policja obsadziła wejścia do gmachu i rozproszyła demonstrantów. Rektor zarządził czasowe zamknięcie uniwersytetu. Po opróżnieniu gmachu uniwersytetu z demonstrantów, bramy uczelni zostały ponownie otwarte, zaprowadzono jednak przymus legitymacyjny.

„SYSTEM KARTKOWY” W SOWIETACH

Moskwa, 20 czerwca. (A. W.). Sytuacja aprowizacyjna w ZSSR zaostrza się z dnia na dzień, tak, że Sownarkom wy-

dał specjalne rozporządzenie, utrzymujące na rok 1929-30 system kartkowy dla zaopatrywania ludności w chleb.

ZDERZENIE 2 POCIĄGÓW NAPOWIETRZNYCH

Nowy Jork, 20 czerwca. (PAT). Wczoraj wieczorem nad 6-tą aleją zdarzył się 2 pociągi napowietrzne, przyczem

jedna osoba została zabita, kilka zaś odniosło rany.

Wiadomości Z CAŁEGO KRAJU

WILNO

SKUTKI KRYZYSU GOSPODARCZEGO W WILNIE;— INTERWENCJA RADNYCH SOCJALISTYCZNYCH

Skutki kryzysu, jaki obecnie przeżywa kraj cały, odbiły się również na terenie Wilna. Rząd, który poczynił daleko idące obietnice — udzielenia miastu pożyczek na rozbudowę, roboty kanalizacyjno - wodociągowe, rozbudowę elektrowni, obietnice swoje cofnął i odmówił udzielenia pożyczek.

Przed Magistratem m. Wilna stanęła perspektywa redukcji robotników — i Magistrat zwolnił 63 robotników, zatrudnionych na robotach kanalizacyjno - wodociągowych.

Brak funduszy na prowadzenie robót zmusił Magistrat do wypowiedzenia pracy jeszcze 50 robotnikom, oraz opracowania planu stopniowej dalszej redukcji, która miała objąć jeszcze 120 robotników.

Na skutek akcji radnych PPS. zostało zwołane posiedzenie Rady Miejskiej, na którym sprawa bezrobocia była bardzo szeroko omawiana.

Radni PPS., towarzysze Stażowski, Pławski i Kuran, którzy zabierali głos w dyskusji, zajęli stanowisko za bezwzględnie zaniechaniem redukcji i cofnięciem wypowiedzenia 50 robotnikom; natomiast — poczynienia wszelkich kroków w kierunku uzyskania pieniędzy na dalsze prowadzenie robót.

Towarzysze nasi oświetlili politykę Rządu, którego działalność spowodowała katastrofalne położenie w Państwie.

Cała Rada Miejska podzieliła wywody naszych towarzyszy o ogromną większość — przeciw głosom sanacji — uchwaliła zgłoszone wnioski, jak: 1) wstrzymanie redukcji, 2) cofnięcie wypowiedzenia 50 robotnikom, 3) wybranie delegacji Rady Miejskiej, która by się udała do Województwa i do Rządu z interwencją o udzielenie miastu potrzebnych pożyczek.

DELEGACJA KOMISJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

Niezależnie od akcji, prowadzonej przez PPS. na terenie Rady Miejskiej, Komisja Okręgowa Związków Zawodowych zajmowała się na 3 kolejnych posiedzeniach sprawą bezrobocia.

Delegacja Komisji Okręgowej w składzie tow. tow. Pławskiego, Stażowskiego i Mataka udała się do Wojewody Wileńskiego, by ten ze swej strony poczynił starania na terenie Rządu o udzielenie miastu pożyczek na dalsze prowadzenie robót, oraz zwiększenie udzielnego przez Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej subsydjum na zatrudnienie bezrobotnych — z 20.000 zł. na 40.000 złotych miesięcznie.

Miasto otrzymywało subsydjum w wysokości 40.000 zł., ostatnio jednak — Ministerjum Pracy i Op. Społ. zmniejszyło je do 20.000 zł.

Pan wojewoda, aczkolwiek poczynił obietnice interwenjowania u Rządu, to jednak nie wyraził żadnej nadziei, iż uzyska się pieniądze.

WILNO

W dniach najbliższych delegacja Komisji Okręgowej ma się udać do Warszawy.

UCHWAŁY PRZEDSTAWICIELI PROLETARIATU WILEŃSKIEGO.

W związku z powyższą sprawą komisja Okręgowa zwołała Konferencję Związków Zawodowych, która, po zastanowieniu się nad sprawą powiększającego się bezrobocia i przeprowadzonej na ten temat dyskusji, uchwaliła następującą rezolucję:

„Po wysłuchaniu referatu tow. posła Pławskiego o obecnej sytuacji gospodarczej w kraju i na terenie Wilna, Konferencja stwierdza, iż Rząd nic nie czyni w kierunku ulżenia klasie pracującej, wśród której panuje najokropniejsza nędza, a przeciwnie — idzie bez najmniejszego oporu po linii interesów klasy posiadającej.

Konferencja wzywa czynniki Rządowe do udzielenia miastu niezbędnych funduszy na uruchomienie robót budowlanych, dalsze kontynuowanie robót wodociągowo - kanalizacyjnych, rozbudowę elektrowni i t. p.

Konferencja wzywa czynniki rządowe do wywarcia presji na prywatnych przedsiębiorców, by ci przyjmowali do pracy jedynie robotników zarejestrowanych w P. U. P. P., a nie przyjmowali robotników niezarejestrowanych, rekrutujących się przeważnie z grona okolicznych włóścian i posiadających środki utrzymania.

Nieuwzględnienie powyższych żądań konferencji, powodując bezrobocie, może wywołać katastrofalne następstwa, odpowiedzialność za które spada całkowicie na Rząd, gdyż, jak dotychczas, interwencje przedstawicieli klasy pracującej, a więc radnych socjalistycznych i Komisji Okręgowej — napotykały na bierny opór czynników rządowych.”

W drugiej swej części rezolucja potępia rozbijającą robotę BBS. tak zwanej „lewicy” PPS i komunistów.

Dalej rezolucja wyraża uznanie Komisji Centralnej, Komisji Okręgowej i PPS. za obronę praw robotniczych.

Konferencja uchwaliła zwołać wiec w sprawie sytuacji obecnej i bezrobocia, wykonanie uchwał polecono Komisji Okręgowej.

Za wytworzoną sytuację całkowitą odpowiedzialność ponoszą czynniki rządowe. Sanatorzy jednak starają się odwrócić od siebie uwagę, chcąc winę za katastrofalne położenie w Wilnie przypisać... PPS., która w Radzie Miejskiej stanowiła zaledwie jedną piątą.

Jednak robotnicy m. Wilna wiedzą dobrze, kto zawińił, oraz rozumieją, że obecnie przeżywamy kryzys, skutkiem bankrutującej gospodarki rządów pomajowych.

ZAWIERCIE

ZNOWU 500 ROBOTNIKÓW MA BYĆ WYRZUCONYCH NA BRUK

Jak donosi Agencja Wschodnia, Towarzystwo Akcyjne Zawiercie ma wycofać w nadchodzącą sobotę pracę 500 robotnikom, z powodu braku zamówień.

DĄBROWA GORNICZA

UMOWA W PRZEMYSŁE GÓRNICZYM

A.W. donosi: W wyniku trwających od dłuższego czasu rokowań doszło w dniu wczorajszym między przedstawicielami Rady zjazdu przemysłowców górniczych z przedstawicielami Związków robotniczych do przedłużenia na rok następny, z pewnymi zmianami, pod-

stawowej umowy o warunkach pracy i płacy robotników w kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego. Umowa obowiązuje od 1 maja do 30 kwietnia 1930 z automatycznym przedłużeniem, w razie niewymówienia, znowu na jeden rok.

LWOW

WIELKI POŻNR W SKŁADACH BENZyny I NAFTY

Wczoraj o godz. 2-iej w nocy wybuchł pożar w składzie benzyny, nafty i olejów mineralnych akcyjnego towarzystwa naftowego „Galicja” na Zniesieniu pod Lwowem. Pastwą płomieni padło od 15 do 18 wagonów nafty, benzyny i olejów maszynowych. Straż pożarna, po 6 godzinach akcji ratunkowej, z wielkim trudem zdołała pożar ugasić. Ofiar w ludziach nie było. Szkody sięgają 300000 zł. Magazyny i zniszczone materiały były ubezpieczone.

CZĘSTOCHOWA

PROCES URZEDNIKA „CZĘSTOCHOWSKIEGO TOW. GÓRNICZEGO” O DZIAŁANIE NA SZKODĘ SKARBU

Po 6-dniowym przewodzie sądowym zakończył się sensacyjny proces „Częstochowskiego Towarzystwa Górniczego. Na ławie oskarżonych zasiadali urzędnicy firmy z buchalterem Szwetlem na czele, oskarżeni o fałszowanie ksiąg przez fikcyjne zmniejszanie obrotów i dochodów T-wa, w celu działania na szkodę Skarbu Państwa. Oskarżał prokurator Juroz. Bronił mecenas Langrod.

Wyrokiem sądu okręgowego oskarżeni zostali uniewinnieni z zarzutu fałszowania ksiąg, natomiast Sąd skazał ich za świadomie nieprawdziwe zeznania o podatku obrotowym i dochodowym na karę grzywny po 185.446 zł. każdego, na opłatę kosztów sądowych, w sumie po 18.584 zł., z zamianą w razie niemożności zapłacenia na 13 miesięcy więzienia i na 8 miesięcy aresztu.

BIELSK

STRAJK W PRZEMYSŁE METALOWYM

W kilku fabrykach metalowych w Bielsku porzucili pracę około 800 robotników, domagając się podwyżki zarobków. Rokowania związku zawodowego z przemysłowcami nie dały dotychczas wyników.

POZNAN

KONFISKATA

Onegdajszy numer „Kurjera Poznańskiego” uległ konfiskacie za artykuł wstępny: „Lamanie kości”.

KRAKOW

NOWE WŁADZE UNIWEKSYTU, JAGIELLOŃSKIEGO

W ciągu miesiąca czerwca b. r. odbyły się na Uniwersytecie Jagiellońskim wybory władz akademickich na rok akademicki 1929—30. Wybrani zostali: rektorem — prof. dr. Henryk Hoyer, dziekanem wydziału teologicznego — ks. prof. dr. Antoni Bystrzanowski dziekanem wydz. prawa — prof. dr. Rafał Taubenschlag, dziekanem wydz. lekarskiego — prof. dr. Jan Piltz, dziekanem wydz. filozoficznego — prof. dr. Stefan Kreutz, dziekanem wydz. rolniczego — prof. dr. inż. Adam Różański (ponownie).

SARNY

WYJAŚNIENIE

Doniadujemy się, iż pan Emil Dietrich, komisarz Kasy Chorych wobec robotników podaje się za „członka P. P. S.”.

Stwierdzamy, iż wyżej wymieniony Pan niema nic wspólnego z Partją i jest człowiekiem, którego uważamy za karjerowca nędznego i szkodnika klasy robotniczej, Poleski Okręgowy Komitet P. P. S.

BĘDZIN

ZJAZD ESPERANTYSTÓW

W Będzinie odbył się zjazd esperantystów z całego Zagłębia Dąbrowskiego.

Liczenie przybyli reprezentanci władz miejskich i szkolnych, P. P. S., TUR., Harcerstwa i t. d., witali zjazd i życzyli ruchowi pomysłowego rozwoju.

Wśród 350 osób, uczestniczyło 7 grup esperanckich z TUR. w Sosnowcu, Dąbrowie, Będzinie, Modrzejowie, Grodzcu, Dombrowce i Nivce.

Dr. Ligster i tow. Czechowski wygłosili referaty o wartości i znaczeniu esperanta. Na obiedzie obrady toczyły się w języku esperanto, dotyczyły one planu rocznej pracy, przedstawionej przez Esperancką Delegację Zagłębia, która zjazd zorganizowała, jako reprezentantka całego ruchu w Zagłębiu.

W przerwie obiadowej odbyły się specjalne zebrania nauczycieli, młodzieży i robotników, przyjmując odpowiednie rezolucje o propagowaniu tego języka międzynarodowego.

Wystawa wydawnictw i wieczór towarzyski dopełniły zjazdu.

KURS WAKACYJNY ZARZĄDU GŁÓWNEGO T. U. R.

Od dn. 1 do 15 lipca b. r. odbędzie się w Sulejowie pod Piotrkowem Tryb. kurs na temat „ZAGADNIENIA USTROJU PAŃSTWA”, program wykładów:

1. Istniejące formy ustroju dawne i obecne.
2. Demokracja, faszyzm, komunizm.
3. Obecne konstytucje państw.
4. Dzieje ustroju Rzpl. Polskiej.
5. Konstytucje polskie.
6. Obecne projekty zmiany konstytucji.
7. Stosunek socjalizmu do ustroju państwowego.

Zgłoszenia członków T. U. R., P. P. S., oraz Związków Zaw. przyjmuje Sekretariat Generalny T. U. R. — Czerwonego Krzyża Nr. 20, od godz. 5 — 7 wiecz. do dn. 20 czerwca.

Prócz wykładów odbywać się będą seminarja, wycieczki. Słuchacze mieszkać będą w internacie.

JEDNODNIÓWKA PPS.

na zjazdy powiatowe 1929 roku.

Wyszedł z druku nakład drugi.

Zamówienia kierować do Sekretariatu generalnego CKW. PPS. Warszawa, Warecka 7.

Cena egzemplarza 5 groszy.

KOMITET ZBIÓRKI ROBOTNICZEGO T-WA PRZYJACIOŁ DZIECI ZAWIADAMIA,

że począwszy od UBIEGLEJ SOBOTY (DN. 15 B. M.) w każdą sobotę od godz. 5-jej po poł. do 8 wiecz. urządzany będzie bazar w magazynie Komitetu Zbiórki róg Al. 3-go Maja i Solca. W bazarze tym nabywać można po cenach bardzo niskich odzież, bieliznę, obuwie i różne rzeczy do domowego użytku.

Z ŻYCIA PARTJI WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

O. K. R. — WARSZAWA, w poniedziałek 24 b. m. o godz. 6 wieczorem w lokalu Warecka 7 odbędzie się posiedzenie Warszawskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego P. P. S.

PIĄTEK 21 b. m.

Dzielnica Jerolimka. O godz. 7 wiecz. w lokalu Leszno 53 odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Dzielnica Powązki. O godz. 7 wiecz. w lokalu Dzielnia 97 odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Dzielnica Praga o godz. 7-ej w. w lokalu Żąbkowska 41, odbędzie się Ogólne Zebranie członków Dzielnicy.

SOBOTA 22 b. m.

Dzielnica Grochów o godz. 6 wiecz. w lokalu Osiecka 33 u tow. Bernarda odbędzie się Zebranie Dzielnicy.

RUCH ZAWODOWY OGŁOSZENIE.

Dnia 21 b. m. (w piątek) o godz. 6-iej po południu odbędzie się parogodzinna przejażdżka statkiem po Wiśle, przy udziale Orkiestry Związkowej, na którą wszystkich chętnych Towarzyszy zaprasza.

Oddział Warszawa III Elektryczna Zw. Prac. Kom. i Inst. Użytk. Publ. w Polsce.

Zaproszenia otrzymywać można w Sekretariacie Zw., ul. Foksal 11 od godz. 9 rano do godz. 2 po południu, oraz na przystani „Żegluga“ z lewej strony mostu Kierbedzia, na godzinę przed odejściem statku.

RUCH KOBIECY

Z Wydziału Kobięcego. Posiedzenie Zarządu Warszawskiego Wydziału Kobięcego odbędzie się w sobotę o godz. 6 wiecz., przy ul. Wareckiej 7. Obecność wszystkich członkiń Zarządu obowiązkowa.

MŁODZIEŻ

WARSZAWSKA ORGANIZACJA MŁODZIEŻY TUR.

W związku z Okręgowym Zlotem Młodzieży Robotniczej w Warszawie w dn. 23 b. m. odbędzie się na poszczególnych Kołach Warsz. Organ. Młodz. T. U. R. Ogólne zebranie członków — w następujących terminach:

Koło im. Ksawerego Prussa (Powiśle) ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20 — w dn. 21 b. m. (piątek) o godz. 7 wiecz.

Koło im. M. Paszkowskiej (Marymont) ul. Mickiewicza Nr. 1 (Zoliborz) — w dn. 21 b. m. o godz. 7 wiecz.

Koło im. L. Waryńskiego (Starówka) ul. Długa 19, — w dn. 21 b. m. (piątek) o godz. 7 wiecz.

TUROWCY, BACZNOŚCI

Zbiórka turowców z Warsz. Org. Mł. TUR w Dniu Złotu odbędzie się w podwórzu Związku Metalowców (Leszno 53) w godz. 8.30 rano. Na zbiórkę należy przybyć ze sztalarami.

Koło im. Montwiłła - Mireckiego (Wola) ul. Grzybowska 57. Walne zebranie członków Koła odbędzie się 22 b. m. (sobota) o godz. 6.30 pop.

Z. N. M. S. Dziś, w piątek o godz. 5-iej po poł. odbędzie się zebranie Zarządu.

Ruch kult.-oświatowy

WALNE ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO ROBOTNICZEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI

odbędzie się 30 czerwca r. b. o godz. 10 w pierwszym terminie lub o godz. 11 w drugim terminie w sali konferencyjnej ZZZK, z porządkiem dziennym następującym:

- 1) Zagajenie, 2) wybór prezydium walnego zebrania, 3) odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zebrania, 4) referaty: a) zagadnienie socjalistycznego wychowania, b) cele i zadania Robotn. Tow. Przyjaciół Dzieci, 5) Sprawozdania: a) Zarządu Głównego, b) Oddziałów, c) Komisji Rewizyjnej, 6) dyskusja nad referowaniem sprawozdania, 7) wybory władz: a) Zarządu, b) Komisji Rewizyjnej, 8) Wolne wnioski.

Zw. Prac. Kom. i Instyt. Użytk. Publicznej, Oddz. VI (tramwaje) urządza

W NIEDZIELĘ WYCIECZKĘ DO STRUGI

Cena biletu 3 zł. z przejazdem; na miejscu przygrywać będzie orkiestra tramwajowa warszawskich głównych. Wyjazd punktualnie o godz. 8 rano kolejką Marecka (Praga-Stalowa).

Bilety do nabycia w Sekretariacie Związku, a w dniu wyjazdu przy kolejce. Całkowity dochód przeznaczony na cele orkiestry. Dojazd tramwajem linii nr. 18. Zarząd.

KURS PŁYWANIA DLA KOBIEC.

Kurs trwać będzie od 1 do 31 lipca. Lekcje i treningi odbywają się w godzinach od 10-jej rano do 8-jej wieczorem, prowadzą je fachowi instruktorzy.

Zapisy i informacje w K. R. K. S. „Start”, Warecka 7, II p. w godzinach od 7 — 9 wieczór.

„PAN“ NOWY-SWIAT 40. Początek o g. 4 pp. | **CAPITOL** Marszałkowska 125. Poc. o g. 4.30 pp.

DALSZE DZIEJE TARZANA

Potężna epopea przygód w dzikiej dżungli

W rolach gl.: **FRANK MERRIL** nowoczesny herkules oraz zwinna i piękna **Natalja Kingston** 2 serje razem! Całość! Ceny miejsc na pierwszy seans 1 i 2 zł.

KRONIKA

STAN POGODY.

Wczoraj w Warszawie o g. 10-jej było pogodnie, temperatura wynosiła 23,5 przy słabym wietrze wschodnim.

P. p. w dniu dzisiejszym pogoda słoneczna i upalna ze skłonnością do burz w zachodniej części kraju. Słabe wiatry miejscowe.

Wielki zapis na literaturę. W dniu 11 b. m. zmarł w Poznaniu ks. proboszcz Ludwik Antoni Wojtyś, który w ostatnich chwilach przed zgonem postanowił stworzyć fundację swego imienia dla niezamożnych literatów polskich, z pierwszeństwem dla literatów początkujących.

Na cele powyższej fundacji przeznaczył ks. Wojtyś cały swój majątek posiadany przezeń w Ameryce, a przedewszystkiem wszelkie nieruchomości i tereny. Ze sprzedaży wymienionych obiektów uzyskać będzie można przypuszczalnie sumę złotych 1.500.000 (jeden milion pięćset tysięcy zł.). Dla wykonywania celów fundacji mają być zużywane jedynie odsetki z kwoty powyższej. Fundacja ma siedzibę w Poznaniu.

Obowiązek szkolny w r. 1929—30. Od 1 września r. b. na terenie m. st. Warszawy wstępują w okres wieku i obowiązku szkolnego wszystkie dzieci, urodzone w 1923 r. O wyborze szkoły zasadniczo decydują rodzice lub opiekunowie dzieci, które mogą się uczyć w szkołach średnich, prywatnych powszechnych lub pozostawać na nauce prywatnej w domu. Właściwą jednak szkołą dla spełnienia obowiązku szkolnego jest w zasadzie publiczna szkoła powszechna.

Rodzice, mający dzieci urodzone w roku 1922, winni przed 1-ym września wybrać szkołę dla swego dziecka według swego uznania. Jeżeli tego nie uczynią, rada szkolna m. st. Warszawy w przebiegu września przydzieli je przymusowo do jednej z publicznych szkół powszechnych w Warszawie i zawiadomi o tem zainteresowanych we właściwym czasie. W razie zdecydowania dla swego dziecka nauki domowej — rodzice są obowiązani zawiadomić o tem radę szkolną (Hipopieczna 5 m. 1) pisemnie przed 1-ym września r. b., podając imię i nazwisko dziecka, datę urodzenia, imię ojca i adres.

Pobór. W sobotę 22 b. m., w kolejnym dniu powszechnego poboru w Warszawie mężczyzn urodzonych w r. 1908 i tych z posterodrodzonych w latach 1906 i 1907, którzy przy poprzednich przeglądach uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej, winni stawić się: 1) zamieszkałi w 11 i 12 dzielnicach V komisariatu w komisji poborowej Nr. 1 oraz 2) zam. w 8 i 9 dzielnicach XII kom. — w komisji Nr. 2, mieszących się przy ul. Stalowej 23 3) zam. w 2 i 4 dzielnicach XX—XXI komis. — w komisji Nr. 3 (Huzarska 1, koszary DAK.) 4) zam. w 14 i 15 dzielnicach VII kom. — w komisji Nr. 4 (Stalowa 73) oraz 5) zam. w 2 dzielnicach XIX—XXII kom. — w komisji Nr. 5 (Dobra 72).

Wystawa prac uczniów Szkoły Sztuk Pięknych. W niedzielę, dnia 23 czerwca rb. o godzinie 12-iej w południe otwarta zostanie wystawa prac uczniów Szkoły Sztuk Pięknych w gmachu Szkoły (Wybrzeże Kościuszkowskie 37).

Wystawa otwarta codziennie od 11-iej do 6-iej trwać będzie do dnia 30 b. m. włącznie.

19 POLSKA PANSTWOWA LOTERIA KLASOWA

2 KLASA — 1 DZIEŃ.

- Zł. 75.000 — 180622.
- Zł. 35.000 — 94065.
- Zł. 15.000 — 47448.
- Zł. 5.000 — 67939.
- Zł. 2.000 — 9973 39107.
- Zł. 1.000 — 23653 79367 107499 162168.
- Zł. 600 — 5828 42426 109208 154938.
- Zł. 500 — 37038 77454 82785 111746 162248.

2-gi DZIEŃ.

- Zł. 10.000 na nr. 276851
- Zł. 5.000 na nr. 39335.
- Zł. 2.000 na nr. 133988.
- Zł. 1.000 na nr. 168400.
- Zł. 600 na n-ry: 6100 168832.
- Zł. 500 na n-ry: 42117 47438 107833 114503.

Z SĄDÓW

TAKIE BYWAJĄ SKUTKI PASZKWILU

W sądzie okręgowym znalazła się wczoraj na wokandzie sprawa niezwykła, a mająca wielu literatom polskim służyć za przestrożę: była to sprawa o zniesławienie w druku, wytoczona autorce powieściowej p. Rzepeckiej przez trzy znane gwiazdy taneczne „Morskiego Oka”: siostry Halama.

Pani Rzepecka, idąc za przykładem niektórych literatów, którzy w braku fantazji literackiej, miast powieści, piszą paszkwile i w najohydniejszy sposób wdzierają się w prywatne życie prywatnych i żyjących ludzi, zaprzęgnęła stworzyć „arcydzieło życiowe” i treść swej powieści oparła na rzekomym życiu zakulisowym „Morskiego Oka”. P. Rzepeckiej tak dalece brakło fantazji lub też tak dalece dążyła do stworzenia paszkwilu, że teatr ów nazwała „Oko”, a nazwiska osób pozmięniała w sposób humorystycznie przejrysty. Tak więc w owej powieści p. t.: „A co zwiążecie na ziemi?” umieściła małżonków Chamerskich (zamiast Macherskich p. Szokutskiego z Girsami (zamiast Koszutskiego) i trzy siostry Laha-

na, z których jedna ma nawet niezmienną imię „Loda”. Owe trzy siostry są nad wyraz zepsute, prowadzą się skandalicznie i wogóle są przedstawione w jaknajfatalniejszym świetle.

Siostry Halama poczuły się paszkwiłem dotknięte i autorkę pociągnęły do odpowiedzialności sądowej.

W skład sądu wchodził prezes Duda, oraz sędziowie Krassowski i Skawiński. Na ekspertów powołano literatów Lorentowicza i Zuzannę Rabską.

Na propozycję pogodzenia się strona skarżąca zgodziła się pod warunkiem wycofania całego nakładu książki, na co nie zgodziła się autorka powieści.

Oskarżona do winy się nie przyznała tłumacząc się „przypadkowością” podobnych nazwisk. Oświadczyła nawet ku uciesze publiczności, iż „siostry Halama ja stworzyłam, a siostry Halama — pan Bóg”.

Ponieważ p. Lorentowicz nie znalazł powieści będącej przedmiotem sprawy — rozprawę odłożono do 6 lipca. IK.

OPŁAKANE POŁOŻENIE FINANSOWE

Czytelnicy gazet znają dobrze ten frazes kończący zwykle wzmianki o samobójcach. Pisze się: „Jak wynika z pozosta- wionych listów, powodem targnięcia się na życie było opłakane położenie finansowe”.

Przed kilkoma dniami w Wiedniu, niejaki Dr. Simann, radca ministerjalny, zamordował swoją młodą żonę, dwoje dzieci i wrzeszczał sam pozobawil się życia. Powód? „Opłakane położenie finansowe”. Te trzy okrutne słowa dla wielu set, a nawet tysięcy ludzi były wyrokiem śmierci.

Spróbujmy zrozumieć skąd się bierze, jak się staje takie „opłakane położenie”. Czy jest to sprawa nagłego ciosu, nieszczęścia, które jak grom z jasnego nieba spada na nieprzypatrzonych? Przeważnie — nie. „Opłakane położenie”, które wkłada do rąk zrozpaczonych i słabych morderczą broń — jest smutnym wynikiem szeregu lat niemiędnego życia, życia bez metody, bez systemu, bez rachunku z dnia na dzień, aby dalej.

I wystarczy, aby w taką egzystencję uderzył jakiś niewielki nawet wypadek czy chwilowe niepowodzenie — a pod takim uderzeniem ludzie bezbronni, słabi, bez zasobów ratunkowych — uginają się, upadają, giną bez pomocy.

Zdarzać się mogą każdemu wypadki nieszczęścia, choroby, ciężkie sytuacje, bo życie jest życiem i ma dla nas „ciernie z kwiatami”, jak śpiewają w starej operze.

Ale niema sytuacji bez wyjścia, na wszystko jest rada. W wypadkach i kłopotach, gdzie ratunkiem jest pieniądź — trzeba mieć pieniądź natychmiast pod ręką. Tylko ludzie przeczorni myślący o jutrze umiarkowani w życiu oszczędni odkładający część swego zarobku na książeczkę oszczędnościową P. K. O., — mogą się czuć zawsze bezpieczni. Ci opamiętują każdy kłopot życiowy bo mają do swej dyspozycji w każdej chwili — ratunek finansowy. Książeczka P. K. O., jest prawdziwym Pogotowiem Ratunkowym przeczornych obywateli. Takim samobójstwem nie grozi.

M. Cz.

Z W CZORAJSZEJ GIEŁDY

Devizy New - York notowano 8.90. Transzacje kablem New-York przeprowadzono między bankami na 892 zł. za 100 dolarów. Na rynku dewiz europejskich tendencja mocniejsza. Podniosły się: Londyn z 43.23 i ¼ na 43.24½, Belgia z 123.79 na 123.80, Zurych z 171.52 na 171.60, a Praga z 26.39 na 26.40. W obrotach międzybankowych płacono za dewizy Gdańsk 173.81½, a za dewizy Berlin 212.75. Na rynku prywatnym dolary 8.88 i ¼, ruble złote 4.80 i ¼.

Na rynku akcyjnym tendencja niejednolita, obroty większe. Z papierów przemysłowych podniósł się Firlay z 46.00 na 46.50. spadły natomiast Ostrowieckie z 86.00 na 85.00, a Starachowice z 26.00 na 25.25. W grupie pożyczek państwowych mocniejsza 4% Premija Pożyczka Inwestycyjna, która podniosła się z 105.00 na 106.50, słabsza natomiast 5% Premj. Pożyczka Dolarowa (cniżyła się z 69.00 na 68.00). Dla listów zastawnych tendencja mocniejsza.

W popołudniowych obrotach pozagiełdowych kursy wszystkich papierów utrzymały się w granicach końcowych notowań giełdy oficjalnej.

Światowid: „Dlaczego kobiet zdradza” z Janingem i Veidtem (wznowienie).

Wodewil: „Mądre żony” z Phylis Haver. Hollywood (Hoza 26): „Miłostki dragonskie” z Harrym Liedke.

Dom Żołnierza (Zygmuntońska 3): „Lowca przygód”.

Italia (Wolska 42): „Za krew braci”.

Kometla (Chłodna 49): „Księżna Edyta”.

Mewa (Hoza 38): „Dziewczyna do wszystkiego”.

Muza (Pl. 3-ch Krzyży): „Kochankowie”.

Praga (Targowa 70): „Córka szatana”.

KINO - VARIÉTÉ

„ASTRA” Dzika 51.

Na ekranie: „CYRK ROYAL” z BERNARDEM GOETZKE

Potężny dramat z życia cyrkowców! Przebój sezonu!

Na scenie: „Humor, Spiew i Taniec! Na zakończenie: „Wierny sluga” — scenka humorystyczna.

„Weseli marynarze na urlopie” obrazek choreograficzny w wykonaniu Niwiadomskiej, duetu Alexy Zwirskiego i Drwskiego pod kier. art. Z. Gozdawa-Drwskiego. Anons: W poniedziałek 24.VI. Benefis St. Zwirskiego.

KINO-REWJA „SŁOŃCE”

Białańska 5.

Pocz. w dniu powszednie o godz. 6, w sobotę, niedzielę i święta o godz. 4.30

Film i Rewja!

Na ekranie: Najpiękniejsza para amantów

WILMA BANKY i RONALD COLMAN

w upajającym dramacie miłości

„Rozpętane Żywioty”

2-gi film złoty serji gwiazd ekranu

wytwórni „United Artists”

Na scenie rewja atrakcyjna w 10 obr.

„TO i OWO” w wykonaniu zespołu

aktorów scen warszawskich. Ceny bil:

Balkon 1.25, amfiteatr 1.75, parter 2.25.

KINO „TĘCZA” Przejazd

„Car i Poeta”

Miłostki Cara Mikołaja I. Miłość i śmierć Puszkina. Dramat erotyczny w 12 aktach. W roli głównej: Czerniakow—Karenin—Annienkowa.

Na scenie: Całkowita zmiana programu

Henio Domański i A. Tamara.

Pieśni—Arje—Cygańskie romanse. Początek o godz. 6-iej.

CASINO Nowy Swiat 50

Pocz. o g. 6, ost. s. 10.

Orkiestra pod bat. A. Furmańskiego.

AWANTURNICA

z BIARRITZ

Przygody paryskiej kurtizany wśród zblazowanych arystokratów, naiwnych młodzieńców oraz lekkomyślnych miliarderek w słynnej kapielowej stolicy.

W rolach głównych:

MAGDA SONJA

i LIVIO PAVANELLI

Własność: FRANCOFILM.

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipotečna 8. Długa 25.

Początek o godz. 6.30.

Dla młodzieży dozwolone.

„PIRACI PUSTYNI”

(Don Mike)

z ulubieniem publiczności

Fred Thomsonem

w roli tytułowej.

Wł. b. „Feniks”. Nadprogram: 1) Philadelphia (natura), 2) W obronie czupry (komedia).

Codziennie o godz. 12 i 5 pp. Soboty, niedziele i święta tylko o godzinie 12 w pol.

SEANSE POPULARNE

Ceny na wszystkie miejsca 20 gr.

CO GRAJĄ KINA?

Apollo: „Golgota uczciwej kobiety” z Iwanem Mozzuchinem.

Astra (Dzika 51): „Cyrk Royal” z Bernardem Goetzke.

Capitol: „Dalsze dzieje Tarzana”.

Casino: „Awanturka w Biarritz” z Magdą Sonją i Livio Pavanelli.

Colosseum: „Jego Eksceleńca posłaniec”.

Filharmonja: „Teresa Raquin”—Emila Zoli.

Miejski: „Piraci pustyni” (Don Mike) z Thomsonem.

Palace: „Królowa niewolników” (Księżyc Izraela) z Marią Corda (wznowienie).

Pan: „Dalsze dzieje Tarzana”.

Quo Vadis: „Tawerna tysiąca radości” i „Noc w dzielnicy portowej”.

Słońce: „Rozpętane żywioty” z Wilma Banky i Ronaldem Colmanem.

Splendid: „Studencki flirt” z Bebe Daniels i „Aloma córka mórza”.

Stylowy: „Awantura arabska” (wznowienie).

Tęcza (Przejazd 9): „Car i poeta” (miłość i śmierć Puszkina).

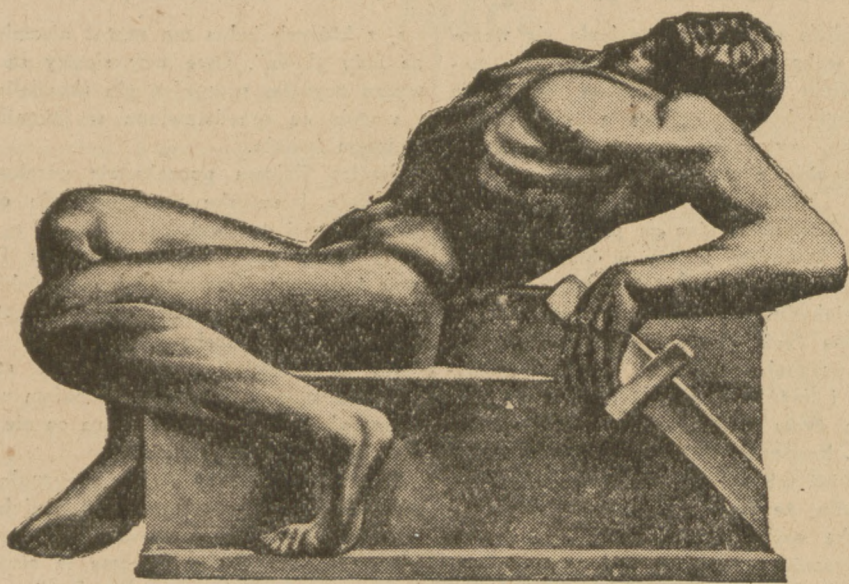
CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO DZIŚ.

11.56 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12.10 — 12.50 Koncert z płyt gramofonowych. 12.50 — 13.00. Komunikaty Powszechnej Wystawy Krajowej Transmisja z Poznania na wszystkie polskie stacje. 13.00 Komunikaty: rolniczy i meteorologiczny. 13.15 — 14.50 Przerwa. 14.50 Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy. 15.10 „Przełąd wydawnictw periodycznych” omówi prof. H. Mościcki. 15.30. Komunikat Rady Naczelnej Zjednoczenia Polskich Związków Śpiewaczych i Muzycznych. 15.50 — 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 16.45 — 17.00 Przerwa. 17.00 Odczyt p. t. „Albert Einstein, czyli na marginesie teorii względności” wygł. dr. F. Burdecki. 17.25 Transmisja odczytu z Wilna. 17.55 Koncert popołudniowy w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego. 18.45—18.55. Komunikaty Powszechnej Wystawy Krajowej, Transmisja z Poznania. 18.55. Rozmaitości. 19.55 Odczyt z działu „Hygiena i Medycyna” p. t. „O schorzeniach wątroby i zapobieganiu im” wygł. dr. Emil Apfelbaum (odczyt I-szy). 19.40 — 19.55. Nadprogram i komunikaty. 19.56 — 20.00. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom. 20.00 — 20.30 Przerwa. 20.30 Koncert symfoniczny z Doliny Szwajcarskiej. W przerwie komunikat teatrów miejskich. Po transmisji komunikaty: lotn.-meteor., policyjny, sportowy, nadprogram, komunikaty PAT oraz retransmisja ze stacji zagranicznych.

JUTRO.

11.56 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z Wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 12.10 — 12.50 Koncert z płyt gramofonowych. 12.50 — 13.00 Komunikaty: rolniczy, meteorologiczny. 13.15 — 14.50 Przerwa. 14.50 Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy. 15.10 15.35 Przerwa. 15.50 Kącik artystyczny L. S. G. 16.00 — 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 16.45 — 17.00 Przerwa. 17.00 — 17.25 Odczyt z działu „Wojskowość”. 17.25 „Z przeżyć i dzieł narodu”. 17.55 Program dla dzieci. 18.45 — 18.55 Komunikaty Powszechnej Wystawy Krajowej. 18.55 „Rozmaitości”.

ARCYDZIEŁA SZTUKI



Umierający żołnierz

rzeźba znakomitego rzeźbiarza polskie go Edwarda Wittiga, członka paryskiej Akademii Sztuk Pięknych.

SAMOBOJSTWO EKSMITOWANYCH

Pisaliśmy już przed kilku dniami, że przy ul. 26rawiej 41 już od dnia 13 b. m., koczują na podwórzu eksmitowana lokatorka tegoż domu 43-letnia Marja Jakóbowska, nauczycielka szkoły kroju. Na noc Jakóbowska wchodziła przez okno na parterze do swego mieszkania, śpiąc tam wraz z 2-letnim synkiem Czesławem. Nieszczęśliwa lokatorka zapowiedziała „już podczas eksmisji, że nie wyjdzie z tego mieszkania zajmowanego przez 14-lat. — Wczoraj w południe do mieszkania J. przyszło 4-ch policjantów z 11-go komis. Gdy nieszczęśliwa kobieta nie chciała opuścić łóżka policjanci przemocą wyciągnęli ją. Wtedy J. momentalnie wyjęła z pod poduszki butelkę z jodyną i krezotem wypijając część trucizny. Następnie niedoszła samobójczyni schwyła sznurek zarzuciła go na szyję

synka swego śpiącego w kotyśce zamierzając udusić go. I w tym wypadku policjanci w porę udaremnił wykonanie szalonego czynu. Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pomocy, zaopiniował, że Jakóbowska kwalifikuje się do szpitala, lecz ta nie zgodziła się, oświadczając, że musi pozostać przy rzeczach swych. Po odjechaniu lekarza Pogotowia policjanci, przywoławszy dorózkę konną, po dłuższym zmaganiu się z chorą, ułokowali ją i przewieźli do 11 kom. Przy rzeczach Jakóbowskiej pozostała siostra jej wraz z dzieckiem nieszczęśliwej. Z polecenia administratora tegoż domu wszystkie 4-ry okna w pustym lokalu od wewnątrz, zostały zabite deskami, ażeby w ten sposób udaremnić powtórne wejście Jakóbowskiej.

ZACIEKŁA WALKA ZE ZŁODZIEJAMI

Pomocnik dozorczy domu przy ul. Ordyńskiej Nr. 15 19-letni Bolesław Kublewski, chcąc otworzyć w nocy przybytemu z wozem po śmiecie Janowi Kolasie bramę, z przerażeniem stwierdził, że ta jest otwarta z klucza. Mając w pamięci niedawne do sklepu z wyrobami żelaznymi i składami mydła, świec i farb Wandy Pawlusiewiczowej włamanie, kiedy to złodzieje, po uprzednim wycięciu filongu w drzwiach od podwórza, wynieśli różnych wyrobów żelaznych, jak szczyrki, brzytwy, nożyczki, maszyny do golenia i t. p. ogólnej wartości 30.000 zł. Kublewski pobiegł tam, by sprawdzić zamknięcie. W momencie, gdy otworzył drzwi do sieni na klatkę schodową, wyskoczyło stamtąd 2-ch drabów z których jeden uderzył jakimś żelaznym przedmiotem, prawdopodobnie łomem, dozorcę w ramię,

rzucili się do ucieczki. Na podwórzu zastąpił im drogę uzbrojony Kolas, rzeźmieski jednak nie stchórzył i śmiało natarł na nowego przeciwnika. Wtedy ten nie wiele myśląc, zdziesiął z góry jednego draba trzonkiem od widel w głowę, drugiego zaś, już w pogoni, usiłował pchnąć widłami poniżej pleców. Sztych jednak okazał się za słaby, gdyż opryszek krzyknął tylko lekko: „o rany boskie“ wybiegł jak szalony na ulicę, gdzie wraz ze swym kolegą, koczującą w ciemności i pustki zbiegli. Jak się okazało, złodzieje usiłowali powtórnie ogłodzić wyżej wspomniany sklep, gdzie po uprzednim otworzeniu zamków przy pomocy wytrychów i łomu, zaczęli już gospodarować i przygotowywać łupy do wyniesienia.

SAMOBOJSTWO NA CMENTARZU

Na grobie ojca swego, na cmentarzu św. Wincentego na Bródnie, otrul się esencją octową 18-letni Zdzisław Świdorski, Skierniewicka 4, listonosz poczty głównej „Warszawa I“. Przyczyna samobójstwa, sądząc

ze znalezionej przy desperacie listu, zle uposażenie wskutek czego Świdorski nie mógł wstąpić w związku małżeński. Pogotowie przewiozło ofiarę zawodu życiowego do szpitala Przemienienia Pańskiego.

ZE SPORTU

NAJBLIŻSZE MECZE O ROBOTNICZE MISTRZOWSTWO WARSZAWY.

W niedzielę, dnia 23 czerwca odbędą się następujące mecze o robotnicze mistrzostwo stolicy:

Boisko Skry: O godz. 8 rano Ogniwo rozgrywa mecz z Lawiną, a na małym boisku Czarni grać będą z Czerwonymi. O godz. 14 — Zar walczyć będzie z Przebojem, a o 10 rano Gwiazda warszawska z Powiślem.

W Pruszkowie. O godz. 12 Gwiazda (Pruszków) grać będzie z Turym — Wola. **W Wolominie** wreszcie, Siła miejscowa spotka się o godz. 14 z Marcovią.

TRENINGI KLUBÓW SPORTOWYCH W AGRYKOLL

Wobec stałego braku boisk w stolicy, kuratorjum szkolne, zarządzające obecnie parkiem im. Sobieskiego (Agrykolla) weszło w położenie tych klubów, które nie mają boisk i zezwoliło na trenowanie na terenach parku. Treningi odbywać się mogą w godzinach rannych (godz. 10 — 14) i od godz. 18 — 20. Wyznaczono specjalne dni dla treningów kobiecych, a mianowicie poniedziałki, czwartki i piątki.

PRZED TOROWEMI KOLARSKIMI MISTRZOSTWAMI POLSKI.

Torowe kolarskie mistrzostwa Polski (Dynasy dnia 23 b. m. godz. 16) zapowiadają się niezwykle interesująco. Obok Podgórskiego, Turowskiego, Koszutskiego, Pusza i Zybarta największe szanse posiada także Szamota, który przybył z Paryża, gdzie trenował bardzo pilnie i odniósł szereg zwycięstw.

ECHA MECZU CRACOVIA — WISŁA.

W Krakowie odbył się przed tygodniem mecz ligowy Cracovia — Wisła zakończony zwycięstwem Cracovii 3:1. Mecz był bardzo „gorący“, a ofiarami brutalnej gry padli: Kubiński (złamany obojczyk), Mysiak (zerwanie ścięgna stawu skokowego i nadwyrężenia torbki stawowej), Kozok (ranione udo) i Ptk (zaburzenie wewnętrzne z powodu kopnięcia).

Z racji nadzwyczaj brutalnej gry Wisły pisze tow. Statter w „Naprzodzie“:

Zawody dowiodły, 1) że jeżeli one mają być propagandą sportu piłkarskiego i miernikiem najwyższej klasy piłkarskiej, to jesteśmy pewni, że tak grać i propagować sport potrafi pierwsza lepsza drużyna dzikich Indian w Meksyku, 2) że można z łatwością stracić cały kredyt moralny jakim się kogoś bodaj częściowo do niedawna darzyło i stać się igraszką, a nawet wysmiewiskiem tłumów, które wszakże są wyrazem opinii, 3) że sędzia, który nie umie wkroczyć we właściwym momencie może narazić nie tylko 22 graczy, ale także swoje zdrowie na niebezpieczeństwo, 4) że wreszcie trzeba umieć z honorem przegrywać i nie zatracać granic człowieczeństwa tam, gdzie ono staje się podstawą i warunkiem istnienia i propagandy sportu, a Wisła na tym meczu nie umiała, lub nie chciała z honorem przegrać.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Pierwszą wizytę złożył redakcji miesięcznika łowieckiego „Gierasim i Mumu“. Towarzysza Napiernikowa jeszcze nie było, wobec czego Nikifor Lapis skierował swe kroki do „Wiadomości Higroskopijnych“, tygodniowego głosnika za pomocą którego „robotnicy farmacji“ komunikowali się ze światem zewnętrznym.

— Moje uznanie — rzekł Nikifor. — Napisałem wspaniałe wiersze.

— O czym? — spytał kierownik lit-działu. — Na jaki temat? Wiedzie przecież, Trubecki, że pismo nasze...

Celem subtelniejszego określenia istoty „Higroskopijnych wiadomości“ strzelił kierownik palcami.

Trubecki - Lapis spojrzął na swe spodnie z białego płótna, podniósł dumnie głowę i śpiewnym głosem zakomunikował:

— „Ballada o gangrenie“.

— To ciekawe — zauważył łaskawie higroskopijny dygnitarz, — czas już najwyższy w popularnej formie przemycić ideę profilaktyki.

Lapis z punktu zadeklamował:

— Dostał Gawryła raz gangreny,
Gangrenę ciężką chłop nasz miał...

Dalej w równie wytwornych jambach opisany był Gawryła, który wskutek ciemnoty nie poszedł w porę do apteki i zginął marne dlatego, że nie posmarował ranki jodyną.

— Robicie postępy, — pochwalił dyrektor — lecz nie spoczywajcie na laurach... Rozumiecie mnie?

Strzelił palcami, lecz okropną balladę wziął, przyrzekłszy wypłacić należne honorarium we wtorek.

W redakcji „Życie Telegrafisty“ przywitano Lapisia bardzo serdecznie.

WANDALIZM



W Rydze nieznanymi sprawcami wysadzili w powietrze pomnik żołnierzy, którzy zginęli w walce o wyzwolenie Łotwy z pod jarzma bolszewickiego w 1919 r.

TEATR i MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki

o 8 w. „Wesele Figara“

Letni

o 8 w. „W czepku urodzony“

Ateneum, ul. Czerwonego Krzyża 20. Dzisiaj inscenizacja ballady E. Żegadłowicza p. t. „Powsinogi beskidzkie“. Inscenizacja Piętkarskiego. W roli opowiadającej I. Solska.

Teatr Wielki daje dzisiaj wieczór arcydzieła Mozarta „Wesele Figara“.

Teatr Letni. Codziennie „W czepku urodzony“.

Teatr Polski. Bernarda Shawa „Wielki Kłam“.

Teatr Mały. „Ładna historia“.

Nowa Operetka (ul. Karowa 18). Operetka Edwards'a „Lady X“.

„Morskie Oko“. Codziennie rewja p. t. „Warszawa w kwiatkach“.

Od dzisiaj ważne są na pierwsze przedstawienie bilety ulgowe Komisji Międzyzwiązkowej.

Qui Pro Quo. Tylko jeszcze przez 3 dni, t. j. do niedzieli włącznie grana będzie ka-

DZIKA ZEMSTA TESCIA

Przy ul. Siennej 79, znajduje się owocarnia należąca do Alte Chila Rolnika. Przed 5-ciu tygodniami córkę Rolnika, Ruchlę poślubił 26-letni Moszek Lewita, stolarz (Grabowska 12). Rolnik dał w posagu Lewitowi 75 proc. wartości swego jedno - piętrowego domu w Rembertowie nadto umeblował mu tam mieszkanie. Wszystko to jednak było mało dla nowożeńca, domagał się on jeszcze zapisania mu i żonie swej wspomnianej owocarni, na co Rolnik nie zgadzał się. Wczoraj, t. j. w 5 tygodni po ślubie Lewita przyszedł do swego teścia i w katorzyczny sposób zażądał reszty posagu.

Wtedy to wynikła sprzeczka, a nawet doszło do rękoczynów. Silnie wzburzony i zdenerwowany Rolnik schwył stojącą na półce butelkę z kwasem solnym i oblał swego zięcia. Poparzony na twarzy i głowie Lewita wybiegł ze sklepu na ulicę i wszczął alarm. Poszwankowanego przewieziono do ambulatorjum Pogotowia, gdzie lekarz dyżurny stwierdził poparzenia 1-go stopnia twarzy i szyi. Żona Lewita, będąca świadkiem dzikiej zemsty ojca swego straciła przytomność. Teścia aresztowano.

ILJA ILF i EUG. PIETROW.

78

12 Krzesel

Tłumaczyła Halina Pilichowska.

ROZDZIAŁ XXV.

Autor „Gawryłady“.

W chwili, gdy madame Grycacujewa opuszczała niegościnnie progi Domu Ludowego, zaczęli już powoli schodzić się funkcjonariusze najwyższych kategorii: gońcy, panny od dziennika, dyżurne telefonistki i młodszy pomocnicy buchalterów.

Pośród nich znajdował się również Nikifor Lapis, bardzo młody człowiek o kręconych mocno włosach i nieskromnym wejrzaniu.

Nieokresane gbury, ludzie uparci albo po raz pierwszy odwiedzający Dom Ludowy, wchodzili przez główne wejście. Nikifor Lapis dostał się do gmachu przez ambulatorjum. W Domu Ludowym czuł się, jak u siebie w domu i znał najkrótsze drogi, wiodące do oaz, gdzie w cieniu rozłożystych drzew biją jasne potoki honorarjów.

Przedewszystkiem Nikifor Lapis poszedł do bufetu. Nikłowa kasa przy akompanjamentie dźwięków tanecznych wyrzuciła trzy czekki. Nikifor zjadł porcję zsiadłego mleka i ciastko kremowe, wyglądające, jak kwietnik. Wszystko to popił herbata. Następnie, nie spiesząc się zbytnio, zaczął zwiędzać swe włosy.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEN: Za wiersz wysokości 1 milimetra w teście gr. 50, zwyczajnie gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wiersz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w teście 5-zupłtowy, układ zwyczajny — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny MJCZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Redaktor odpowiedzialny MARJAN MURAWSKI.

Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika“ Wrecka 7